

Den 18. juni 2018 blev der i

sag nr. 031/2017

Erhvervsstyrelsen

mod

statsautoriseret revisor A

afsagt sålydende

kendelse:

Ved skrivelse af 19. juni 2017 har Erhvervsstyrelsen i medfør af revisorlovens § 43, stk. 3, indbragt statsautoriseret revisor A for Revisornævnet.

Personlige oplysninger

Erhvervsstyrelsen har oplyst, at A har været godkendt som statsautoriseret revisor fra den 19. marts 1986 og har været tilknyttet B revisionsaktieselskab, CVR-nr. XXXXXXXX siden 17. februar 2004.

Indklagede er tidligere ved Revisornævnet anset således:

ved kendelse af 24. august 2016 (sag nr. 108/2015) tildelt en advarsel. Han blev fundet skyldig i overtrædelse af god revisorskik ved utilstrækkelig revision vedrørende going concern og ved manglende forbehold ved afgivelse af revisionspåtegning.

Klagen:

Erhvervsstyrelsen har rejst følgende klagepunkter:

- 1) Indklagede har overtrådt revisorlovens § 16, stk. 1 samt revisorlovens § 23 ved afgivelse af revisionspåtegning dateret den 13. november 2015 på årsregnskabet for C A/S for 2014/15. Revisor har ikke dokumenteret at have opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis som grundlag for at kunne afgive revisionspåtegning uden forbehold.

Erhvervsstyrelsen har herunder konstateret følgende forhold:

- a. Indklagede har ikke udført tilstrækkelige risikovurderingshandlinger, som led i revisionsplanlægningen.
- b. Indklagede har ikke dokumenteret at have opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for værdiansættelsen af selskabets værdipapirer, der er indregnet i årsregnskabet under omsætningsaktiver, og som er målt til dagsværdi.
- c. Indklagede har ikke dokumenteret at have opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for værdiansættelsen af tilgodehavender hos P/S og E ApS.
- d. Indklagede har ikke på tilstrækkelig vis dokumenteret den udførte revision af selskabets omsætning.
- e. Indklagede har ikke på tilstrækkelig vis dokumenteret at have opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for værdiansættelsen af det indregnede udskudte skatteaktiv.

- f. Indklagede har ikke på tilstrækkelig vis dokumenteret sin gennemgang af going concern.
 - g. Indklagede har ikke på tilstrækkelig vis dokumenteret sin kontrol af overholdelse af den regnskabsmæssige begrebsramme, for så vidt angår ændring af anvendt regnskabspraksis, herunder for så vidt angår indregning, måling og præsentation af sammenligningstal i årsregnskabet.
- 2) Indklagede har overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, ved afgivelse af revisionspåtegning dateret den 13. november 2015 på årsregnskabet for C A/S for 2014/15, idet indklagede skulle have taget forbehold for, at præsentationen af selskabets omsætning i årsregnskabet ikke er i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser.
 - 3) Indklagede har overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, ved afgivelse af revisionspåtegning dateret den 13. november 2015 på årsregnskabet for C A/S for 2014/15, idet indklagede skulle have taget forbehold for, at der er foretaget indregning af forhøjelse af selskabets kapital i strid med årsregnskabslovens bestemmelser.
 - 4) Indklagede har overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 5, stk. 7, ved afgivelse af revisionspåtegning dateret den 13. november 2015 på årsregnskabet for C A/S for 2014/15, idet indklagedes udtalelse om ledelsesberetningen skulle have været modificeret.
 - 5) Indklagede har overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, ved afgivelse af revisionspåtegning dateret den 13. november 2015 på årsregnskabet for C A/S for 2014/15, idet der ikke er taget forbehold for, at der i årsregnskabet mangler oplysninger om indvirkningen af de foretagne ændringer af anvendt regnskabspraksis samt usikkerheder ved indregning og måling af aktiver.

Sagsfremstilling

Det fremgår af sagen, at indklagede, statsautoriseret revisor A, den 13. november 2015 har afgivet revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger på årsrapport for 2014/15 for C A/S. Den 18. juli 2016 offentliggjorde C A/S en korrigeret årsrapport for regnskabsåret 2014/15, efter at det blev konstateret, at årsrapporten for 2014/15 indeholdt fundamentale fejl.

Af den korrigerede årsrapport fremgår blandt andet følgende af afsnittet *Korrektioner i forhold til Det oprindelige Årsregnskab*:

” ...

I forhold til Det Oprindelige Årsregnskab for 2014/15 er der foretaget korrektioner vedrørende fejlbehæftede forhold samt afledte korrektioner m.v. som følge af ny viden opnået i perioden 13. november 2015 – 15. juli 2016 om forhold, der eksisterede på balancedagen, herunder ændring af den praksis for måling af kapitalandele i datter- og associerede virksomheder, præsenteret som omsætningsaktiver, som var blevet implementeret i Det Oprindelige Årsregnskab ved aflæggelsen heraf.

... ”

På baggrund af ovenstående besluttede Erhvervsstyrelsen at iværksætte en undersøgelse af den udførte revision af årsregnskabet for 2014/15. Undersøgelsen har omfattet udvalgte områder af den udførte revision. Den udførte revision af den korrigerede årsrapport for regnskabsåret 2014/15 er ikke omfattet af undersøgelsen.

Klagepunkt 1

C A/S

Indklagede har den 13. november 2015 afgivet revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger på årsregnskabet for C A/S for 2014/15. Det fremgår af årsrapporten blandt andet, at årets resultat efter skat var på 22.569.942 kr., at egenkapitalen var på 84.902.210 kr. og at balancesummen udgjorde 124.601.471 kr., og nettoomsætningen indgik med 46.317.115 kr. Udskudt skatteaktiv er indregnet i årsregnskabet med 4.490.653 kr.

Værdipapirer udgjorde samlet 96.625.643 kr., fordelt på følgende tre forskellige regnskabsposter i årsregnskabet under omsætningsaktiver, *kapitalandele i dattervirksomheder* med 41.358.124 kr., *kapitalandele i associerede virksomheder* med 43.579.932 kr. og *andre værdipapirer og kapitalandele* med 11.687.587 kr. Det af indklagede fastsatte væsentlighedsniveau var 1.800.000 kr.

Af Planlægningsmemo for regnskabsåret 2014/15 for C A/S fremgår blandt andet følgende:

” ...

1. *Risiko for at indtægter i forbindelse med opnåelse af ret til igangsætningshonorar på projekter indtægtsføres inden rettigheden til honoraret faktisk er opnået - periodisering – eller indtægtsførsel og aktivering af honorar der senere må tilbageføres fordi der ikke er evne eller vilje til at betale.*

...

2. *Indregning og værdiansættelse af kapitalandele*

Tilstedeværelse og risikoen heri om vi har alle ejerandele indregnet i regnskabet. Værdiansættelsen og risikoen heri om andelene værdiansættes korrekt.

...

For kapitalandele revideres den regnskabsmæssige behandling af indtægter, udbytter, til- og afgang samt øvrige ændringer i kapitalandelene. Herudover revideres værdiansættelsen, og behovet for op- og nedskrivninger vurderes.

... ”

Af revisionsprotokollat vedrørende årsregnskabet for C for 2014/15 fremgår følgende vedrørende investeringer:

” ...

Selskabet har i året foretaget væsentlige investeringer i tilknyttede, associerede samt øvrige kapitalandele og obligationer. Investeringerne er kontrolleret til de enkelte selskabers aktiebøger, som vedligeholdes i koncernen. Anvendt regnskabspraksis er for indregning af kapitalandele til salg ændret til dagsværdi i stedet for tidligere kostpris. Kapitalandele, der er til vedvarende eje, indregnes fortsat til indre værdi. For at understøtte den indregnede dagsværdi har vi foretaget stikprøvevis kontrol til efterfølgende salg til 3. mand. Denne kontrol har bekræftet den anvendte værdiansættelse.

Værdiansættelsen ved tegning af aktier i selskaberne er sket efter DCF- modellen, hvor forudsætningerne er udarbejdet og godkendt af ledelsen i de respektive selskaber. Forudsætningerne er fremtidige hændelser og begivenheder, hvorfor der er en usikkerhed ved anvendelse af modellerne og dermed værdiansættelsen.

Værdiansættelsen af D selskaberne er foretaget til kurs 60, hvilket er den kurs, investorerne får tilbudt ombytning af anparter til aktier i C Holding A/S. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

... ”

Af konklusionsnotat vedrørende årsregnskabet for C for 2014/15 fremgår følgende:

” ...

11.2 Værdipapirer, omsætningsaktiver

Kontrol af ændringer i ejerskab er foretaget og værdiansættelsen er behandlet. Det vurderes at det udførte arbejde er tilstrækkeligt for at afdække risici. Ejerandele er kontrolleret til ejerbøger. Den væsentligste del af andre værdipapirer er de 5 selskaber (F, G, H, I og J) som der er investeret i, i 2015. De er værdiansat til dagsværdi jf. en DCF beregning med indregnet udbudsrabat. For bekræftelse af værdien har vi stikprøvevis kontrolleret til efterfølgende handel med 3. mand. Vores stikprøver har understøttet den indregnede dagsværdi.

...

Af øvrige ejerandele er der ejerskab i K og D selskaberne. Grundet forringede afkast på solcelleanlæggene i [land] er disse nedskrevet i værdi.

...

Det konkluderes, at værdipapirer er til stede, nøjagtige og korrekt værdiansat.

...”

Af arbejdsplan vedrørende revision af værdipapirer og omsætningsaktiver vedrørende årsregnskabet for C for 2014/15 fremgår følgende:

” ...

- 3. Kontroller de i regnskabet foretagne op- og nedskrivninger herunder grundlaget for disse, samt at de er korrekt indregnet og vist i årsregnskabet.*

L er reguleret til børskurs.

F, G, G og I er reguleret til DCF beregnet værdi og understøttes af efterfølgende salg til 3. mand.

M, N, O, P og Q indregnes til kostpris da det vurderes at være den mest retvisende dagsværdi. M og N er startet i 2015 og der har ingen væsentlig aktivitet været. O er handlet i løbet af året til bogført værdi og Q er solgt efterfølgende til indregnet værdi.

Alle D ejerandele er nedskrevet til kurs 60. Se nedenfor.

...

Indregningen er foretaget over omsætningen da det er selskabets hovedaktivitet at handle ejerandele.

...

- 4. DCF beregning på F, G, H og I er gennemgået (se vedhæft).*

Beregningerne er stikprøvevis kontrolleret for korrekt behandling. Men grundlaget for anvendte tal er ikke behandlet, da værdien vurderes at være understøttet i form af salg til 3. mand efter status. I er ikke udsolgt endnu. 25% er solgt og resten forventes solgt inden 31/12. (se vedhæft) Herudover forventes J at være udsolgt januar 2016. Bemærk at stikprøverne for efterfølgende salg til 3. mand er vedhæftet i den vedhæftede LS 11.2-LS under de enkelte konti for selskaberne.

...

J Værdiansættes til værdien som aktierne sælges til 3. mand kort efter status. Ikke væsentlig anderledes end kostpris.

...”

Klagepunkt 1.b.1 - Kapitalandele, der er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model

Af indklagedes arbejdspapir – specifikationer – fremgår blandt andet følgende vedrørende kapitalandele i associerede virksomheder:

Kapitalandele i associerede virksomheder	2014/15
G (23 %)	10.791
H (30,3 %)	14.597
I (37,7 %)	9.053
J (35,13 %)	9.138
Total	43.579

Af korrespondance mellem statsautoriseret revisor Rog C A/S fremgår blandt andet følgende:

” ...

Mail fra [S] til R, dateret 30. september 2015:

Hej R

I forhold til vores drøftelser omkring "revisionsbevis" vedrørende eksterne salg af aktier i

G, H : m.fl. er nedenstående tabel opdateret pr. sent mandag aften (28.9):

	Udbud					
	Samlet beløb	Mangler (ej tegnet)	Betalt (prc)	Tegnet (prc)	Sendt aftale	"Solgt" (prc)
H	7.400.000	-417.385	96%	10%	0%	106%
C	40.100.000	12.086.290	45%	23%	2%	70%
G	7.399.993	35	100%	0%	0%	100%
I	7.400.040	6.260.750	8%	7%	0%	15%
J	22.400.000	13.486.674	33%	7%	0%	40%
F	7.400.000	569.697	80%	12%	0%	92%

Som det fremgår af tabellen, er G, H fuldtegnede. H er faktisk overtegnede. F er næsten fuldtegnede, I er vi netop begyndt på og J er vi nu i gang med udbud to, efter at det første udbud blev fuldtegnede. Jeg kan bekræfte, at aktierne i de respektive selskaber er solgt til de kurser, som fremgår af udbudsdokumenterne.

Mail fra R til [T], den 21. oktober 2015:

Hej T

Jf. nedenstående tabel over solgte aktier, er der også sket afregning. Kunne vi få udskrift af den konto der er betalt ind til i hvert selskab, som bevis for at salget er sket? Vi har brug for "stærk" revisionsbevis, da værdien skal opskrives væsentligt.

Med venlig hilsen

R

Mail fra R af 6. november 2015 til en U:

” ...

Hej U

Jeg har talt med salgschefen, og han forklarer at de andre 3 var mere populære fra starten, og annoncering har været større på de andre 3 selskaber. Der er nu solgt

25% af udbuddet i I og de regner med at 75% er solgt inden 31/12. J er forventes udsolgt slut januar 2016. Så det er ikke et udtryk for at de ikke forventer aktierne solgt.

Jeg har talt med investeringschef V, der har været med fra starten.

...”

Af revisors arbejdspapirer fremgår følgende oversigt vedrørende udførte stikprøver (uddrag):

Udarbejdet af kunde		Understøttelse af dagsværdiberegning via salg til 3. mand. BDO			
opgørelsen af kapitalandele	Antal andele	Handlet pris efter status	Værdi	Forskel	
G	805.385	13,32	10.727.728	-63.514	
F	1.317.483.121	0,03	39.524.494	2.639.698	
I	198.499	45,61	9.053.539	875	
H	4.250.000	3,78	16.065.000	1.467.612	

G A/S

Det fremgår af revisors arbejdspapirer - specifikationer, at C A/S ejer 23,08 % af aktierne i selskabet den 30. juni 2015. Det fremgår ligeledes af lead-sheet, at kapitalandelen er anskaffet i regnskabsåret, kostprisen er 3 mio. kr., kapitalandelen er reguleret med 7.791.242 kr., og er indregnet i årsregnskabet med 10.791.242 kr.

Af udbudsdokumentet dateret den 28. marts 2015, der blev udarbejdet i forbindelse med et udbud af nye kapitalandele i selskabet fremgår følgende forventninger til indtjening og cash flow i selskabet:

DKK	2015	2016	2017	2018	2019
Salg	0	12.515.000	37.064.000	69.516.000	99.968.062
Direkte omkostninger	0	-6.012.000	-16.032.000	-28.008.000	-39.984.031
Løn og personaleomkostninger	-2.165.000	-3.497.000	-3.823.000	-3.823.000	-3.823.000
Salg- og markedsføringsomkostninger	-478.400	-625.400	-664.800	-664.800	-664.800
Lokaleomkostninger	-12.000	-487.400	-494.400	-494.400	-494.400
Administrationsomkostninger	-111.600	-600.300	-746.400	-788.200	-838.200
Andet	-1.836.002	-2.910.000	-2.040.000	-1.740.000	-1.740.000
Investeringer (CapEx)	-204.000	-18.129.468	-5.531.751	-9.018.000	-72.000
Forskydning værelser	0	0	0	0	0
Forskydning debitorer	0	0	0	0	0
Forskydning kreditorer	0	0	0	0	0
Finansielle poster	0	0	0	0	0
Skat	0	0	0	0	0
Cashflow i perioden	-4.807.002	-21.746.618	5.731.599	22.979.600	50.351.631

Af udbudsmaterialet fremgår blandt andet følgende:

”...

B Revisionsaktieselskab (har) udarbejdet en vurderingsberetning på værdien af G. Vurderingsberetningen er dateret den 25. marts 2015 og værdien heri er fastsat til DKK 93.524.053.

B har udarbejdet vurderingsberetningen i henhold til de gængse revisionsmæssige standarder for udarbejdelse af sådanne vurderingsberetninger. Dette indebærer bl.a.,

at har gennemgået de af C ventures I A/S's udarbejdede værdiansættelsesmodeller.

...

Ledelsen har valgt at tilbyde investorer i dette udbud en attraktiv discount i forhold til denne værdi (vurderingsberetningen) og har valgt en værdi i Udbuddet på 46.486.800 kr., hvilket skyldes Udbuddets størrelse og den specielt udvalgte målgruppe, som Udbuddet henvender sig til.

... ”

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse (klagepunkt 1b) fremgår:

” ...

Faktiske forhold

...

Ovenstående forventninger til indtjening og cash flow er identiske med data i den foreliggende DCF-model i revisors arbejdsrapporter [Bilag 12]. Ved beregningen af nutidsværdien af det frie cash flow er der benyttet en vejet gennemsnitlig kapitalomkostningssats (WACC) på 17,5 % i budgetperioden og på 20,5 % i terminalperioden. Den beregnede værdi af selskabet udgør 93,5 mio.kr. i DCF modellen, svarende til værdien i udbudsmaterialet før ”discount”.

Udbudsdokumentet er udarbejdet i forbindelse med et udbud af op til 555.555 stk. kapitalandele til en pris á 13,32 kr. pr. kapitalandel. Revisor har stikprøvevis kontrolleret tre handler til efterfølgende tegning af nominelt 34.095 stk. aktier i selskabet, svarende 6,2 % af udbuddet og 0,84 % af den forventede kapital ved fuld tegning af udbuddet.

Ifølge tabel vedrørende eksterne salg af aktier, jf. ovenstående [Bilag 6], er alle aktier i G blevet tegnet efter regnskabsårets udløb.

... ”

H A/S

Det fremgår revisors arbejdsrapporter - specifikationer, at C A/S ejer 30,30 % af aktierne i selskabet den 30. juni 2015. Det fremgår ligeledes af lead-sheet, at kapitalandelen er anskaffet i regnskabsåret, kostprisen er 5 mio. kr., kapitalandelen er reguleret med 9.597.388 kr., og er indregnet i årsregnskabet med 14.597.388 kr.

Af udbudsdokumentet dateret den 10. juni 2015, der blev udarbejdet i forbindelse med et udbud af nye kapitalandele i selskabet fremgår følgende forventninger til indtjening og cashflow i selskabet:

DKK	2015	2016	2017	2018	2019
Nettoomsætning	1.825.000	9.685.000	44.700.000	53.640.000	64.368.000
Direkte omkostninger	-1.185.000	-5.617.000	-22.350.000	-29.502.000	-35.402.200
Dækningsbidrag	640.000	4.068.000	22.350.000	24.138.000	28.965.800
Løn og personaleomkostninger	-830.000	-2.384.000	-3.000.000	-3.600.000	-4.200.000
Salg- og markedsføringsomkostninger	-670.000	-1.750.000	-1.750.000	-1.500.000	-2.000.000
Lokaleomkostninger	-484.000	-484.000	-484.000	-500.000	-500.000
Administrationsomkostninger	-750.000	-825.000	-900.000	-1.000.000	-1.100.000
Andet	-500.000	0	0	0	0
Aktiverede udviklingsomkostninger	0	0	0	0	0
EBITDA	-2.594.000	-1.375.000	16.216.000	17.538.000	21.165.800
Afskrivning	-736.000	-1.067.000	-1.284.000	-2.040.000	-2.040.000
Afdrag	0	0	0	0	0
EBIT	-3.330.000	-2.442.000	14.932.000	15.498.000	19.125.800

DKK	2015	2016	2017	2018	2019
EBIT	-3.330.000	-2.442.000	14.932.000	15.498.000	19.125.800
Skat af operationelt driftresultat	0	0	-2.015.200	-3.409.560	-4.207.676
Afskrivninger	736.000	1.067.000	1.284.000	2.040.000	2.040.000
Ændring Working Capital	-1.635.000	675.000	-1.490.000	-448.000	-589.000
Investeringer	-8.053.000	-12.336.000	0	0	0
Frit Cash Flow	-12.282.000	-13.036.000	12.710.800	13.680.440	16.369.124

Af udbudsmaterialet fremgår blandt andet følgende:

” ...

B Revisionsaktieselskab (har) udarbejdet en vurderingsberetning på værdien af H. Vurderingsberetningen er dateret den 6. marts 2015 og værdien heri er fastsat til DKK 56.672.213.

B har udarbejdet vurderingsberetningen i henhold til de gængse revisionsmæssige standarder for udarbejdelse af sådanne vurderingsberetninger. Dette indebærer bl.a., at B har gennemgået de af C ventures I A/S's udarbejdede værdiansættelsesmodeller.

...

Ledelsen har valgt at tilbyde investorer i dette udbud en attraktiv discount i forhold til denne værdi (vurderingsberetningen) og har valgt en værdi i Udbuddet på 52.983.220 kr., hvilket skyldes Udbuddets størrelse og den specielt udvalgte målgruppe, som Udbuddet henvender sig til.

... ”

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse vedrørende (klagepunkt 1b) fremgår:

” ...

Faktiske forhold

...

Ovenstående forventninger til indtjening og cash flow er identiske med data i den foreliggende DCF-model i revisors arbejdsrapporter [Bilag 14]. Ved beregningen af nutidsværdien af det frie cash flow er der benyttet en vejet gennemsnitlig kapitalomkostningssats (WACC) på 14,0 % i budgetperioden og på 17,0 % i terminalperioden. Den beregnede værdi af selskabet udgør 56,7 mio.kr. i DCF modellen, Værdien i udbudsmaterialet er angivet til 53,7 mio.kr. før ”discount”.

Udbudsdokumentet er udarbejdet i forbindelse med et udbud af op til 1.957.672 stk. kapitalandele til en pris á 3,78 kr. pr. kapitalandel. Revisor har stikprøvevis kontrolleret 3 handler til efterfølgende tegning af nominelt 203.108 stk. aktier i selskabet, svarende 10,4 % af udbuddet og 1,3 % af den forventede kapital ved fuld tegning af udbuddet.

Ifølge tabel vedrørende eksterne salg af aktier, jf. ovenstående [Bilag 6], er alle aktier i H blevet tegnet efter regnskabsårets udløb.

... ”

I A/S

Det fremgår af revisors arbejdsrapporter - specifikationer, at C A/S ejer 39,70 % af aktierne i selskabet den 30. juni 2015. Det fremgår ligeledes af lead-sheet, at kapitalandelen er anskaffet i regnskabsåret, kostprisen er 3.264.865,77 kr., kapitalandelen er reguleret med 5.787.798 kr., og er indregnet i årsregnskabet med 9.138.638 kr.

Af udbudsdokumentet dateret den 22. juni 2015, der blev udarbejdet i forbindelse med et udbud af nye kapitalandele i selskabet fremgår følgende forventninger til indtjening og cashflow i selskabet:

DKK	2015	2016	2017	2018	2019
Nettoomsætning	3.458.249	23.978.059	58.370.505	90.792.601	118.596.503
Direkte omkostninger	-3.850.001	-11.302.450	-24.449.281	-30.512.851	-38.948.609
Dækningsbidrag	-391.752	12.675.609	33.921.223	60.279.750	79.647.893
Løn og personaleomkostninger	-3.816.488	-8.565.845	-20.821.227	-27.128.051	-34.749.801
Salg- og markedsføringsomkostninger	-1.069.475	-865.139	-4.090.924	-7.959.436	-10.580.601
Lokaleomkostninger	-127.000	-351.000	-1.200.000	-2.760.000	-3.000.000
Administrationsomkostninger	-405.125	-853.750	-2.689.615	-4.454.486	-5.505.857
Andet	-597.250	-1.194.420	-2.061.100	-2.532.246	-2.830.101
Aktiverede udviklingsomkostninger	0	0	0	0	0
EBITDA	-6.407.089	845.454	3.058.357	15.445.531	22.981.532
Afskrivning	-34.167	-388.056	-1.375.278	-2.184.167	-2.498.306
Afdrag	0	0	0	0	0
EBIT	-6.441.256	457.399	1.683.079	13.261.364	20.483.227

DKK	2015	2016	2017	2018	2019
EBIT	-6.441.256	457.399	1.683.079	13.261.364	20.483.227
Skat af operationelt driftresultat	0	0	0	-1.971.329	-4.506.310
Afskrivninger	34.167	388.056	1.375.278	2.184.167	2.498.306
Ændring Working Capital	89.368	-1.091.676	-2.187.756	-1.026.044	-1.717.160
Investeringer	-315.000	-1.870.000	-3.602.000	-1.510.000	-2.366.000
Frit Cash Flow	-6.632.721	-2.116.221	-2.731.399	10.938.158	14.392.063

Af udbudsmaterialet fremgår blandt andet følgende:

” ...

B Revisionsaktieselskab (har) udarbejdet en vurderingsberetning på værdien af I A/S. Vurderingsberetningen er dateret den 6. marts 2015 og værdien heri er fastsat til DKK 45.605.590.

B har udarbejdet vurderingsberetningen i henhold til de gængse revisionsmæssige standarder for udarbejdelse af sådanne vurderingsberetninger. Dette indebærer bl.a., at B har gennemgået de af C ventures I A/S's udarbejdede værdiansættelsesmodeller.

...

Ledelsen har valgt at tilbyde investorer i dette udbud en attraktiv discount i forhold til denne værdi (vurderingsberetningen) og har valgt en værdi i Udbuddet på 22.802.795 kr., hvilket skyldes Udbuddets størrelse og den specielt udvalgte målgruppe, som Udbuddet henvender sig til.

...”

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse (klagepunkt 1b) fremgår:

” ...

Faktiske forhold

...

Ovenstående forventninger til indtjening og cash flow er identiske med data i den foreliggende DCF-model i revisors arbejdsrapporter [Bilag 16]. Ved beregningen af nutidsværdien af det frie cash flow er der benyttet en vejet gennemsnitlig kapitalomkostningssats (WACC) på 16,8 % i budgetperioden og på 19,8 % i terminalperioden. Den beregnede værdi af selskabet udgør 45,6 mio.kr. i DCF

modellen, svarende til værdien i udbudsmaterialet før ”discount”.

Udbudsdokumentet er udarbejdet i forbindelse med et udbud af op til 162.246 stk. kapitalandele til en pris á 45,61 kr. pr. kapitalandel. Revisor har stikprøvevis kontrolleret 3 handler til efterfølgende tegning af nominelt 3.193 stk. aktier i selskabet, svarende 1,9 % af udbuddet og 0,48 % af den forventede kapital ved fuld tegning af udbuddet.

Ifølge tabel vedrørende eksterne salg af aktier, jf. ovenstående [Bilag 6], er 15 % af udbuddet blevet tegnet efter regnskabsårets udløb.

... ”

J

Det fremgår af revisors arbejdspapirer - specifikationer, at C A/S ejer 35,13 % af aktierne i selskabet den 30. juni 2015. Det fremgår ligeledes af lead-sheet, at kapitalandelen er anskaffet i regnskabsåret, kostprisen er 8.218.750 kr., kapitalandelen er reguleret med 919.888 kr., og er indregnet i årsregnskabet med 9.138.638 kr.

Af udbudsdokumentet dateret den 21. august 2015, der blev udarbejdet i forbindelse med et udbud af nye kapitalandele i selskabet fremgår følgende forventninger til indtjening og cashflow i selskabet:

	Budget Total 2015/2016	Budget Total 2016/2017	Budget Total 2017/2018	Budget Total 2018/2019	Budget Total 2019/2020
Nettoomsætning	38.663.035	53.228.620	58.551.482	64.406.631	70.847.294
Vareforbrug	-489.603	-526.324	-578.956	-636.852	-700.537
Bruttofortjeneste I	38.173.431	52.702.297	57.972.526	63.769.779	70.146.757
Personaleudgifter	-21.347.142	-23.454.905	-25.800.395	-28.380.435	-31.218.478
Bruttofortjeneste II	16.826.289	29.247.392	32.172.131	35.389.344	38.928.279
Holdomkostninger	-2.861.092	-2.932.619	-3.225.881	-3.548.469	-3.903.316
Lokaleomkostninger	-1.477.471	-1.514.408	-1.665.849	-1.832.433	-2.015.677
Salgsomkostninger	-3.653.529	-3.694.867	-4.064.354	-4.470.789	-4.917.868
Administrationsomkostninger	-1.606.219	-1.646.374	-1.811.012	-1.992.113	-2.191.324
Resultat før afskrivninger	7.227.978	19.459.124	21.405.036	23.545.540	25.900.093
Afskrivninger	-218.550	-218.240	-240.064	-	-
Resultat af primær drift	7.009.428	19.240.884	21.164.972	23.545.540	25.900.093
Regulering til dagsværdi	-	-	-	-	-
Finansielle omkostninger	-	-	-	-	-
Periodens resultat før skat	7.009.428	19.240.884	21.164.972	23.545.540	25.900.093
Regulering af skatteaktiv	-1.542.074	-4.232.997	-	-	-
Skat af årets resultat	-	-	-4.656.294	-5.180.019	-5.698.021
Periodens resultat	5.467.354	15.007.887	16.508.678	18.365.521	20.202.073

Oversigt over historiske nøgletal i selskabet:

Historiske regnskaber (DKK 1.000)

RESULTATOPOJRELSE	2011/2012	2012/2013	2013/2014	Proforma 2014/2015
Nettoomsætning i alt	30.121	31.517	16.890	18.204
Vareforbrug	-764	-632	-768	-707
Bruttofortjeneste I	29.357	30.885	16.122	17.497
Personaleomkostninger	-21.097	-18.115	-12.179	-16.622
Bruttofortjeneste II	8.260	12.770	3.943	875
Holdningsomkostninger	-5.977	-5.717	-4.047	-4.220
Lokaleomkostninger	-1.091	-966	-834	132
Salgskomkostninger	-1.867	-1.965	-1.857	-2.560
Administrationsomkostninger	-2.404	-2.212	-1.557	-2.433
Resultat før afskrivninger	-3.079	1.910	-4.352	-8.206
Af- og nedskrivninger	-327	-512	-591	-520
Resultat før renter	-3.406	1.398	-4.943	-8.726
Andre finansielle omkostninger	-245	-219	-160	-437
Resultat før skat	-3.651	1.179	-5.103	-9.163
Skat af ordinært resultat	-334	-250	-1.652	4.795
Årets resultat	-3.985	929	-6.755	-4.368

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse (klagepunkt 1b) fremgår:

” ...

Faktiske forhold

...

Det er anført i udbudsdokumentet, at kapitalandele i selskabet udbydes til 1,15 kr. pr. stk. Denne kurs er benyttet ved regulering af C A/S kapitalandel i selskabet.

Der foreligger ikke DCF beregning vedrørende J i arbejdspapirerne.

Udbudsdokumentet er udarbejdet i forbindelse med et udbud af op til 13.043.479 stk. kapitalandele á 1,15 kr. pr. stk. Revisor har stikprøvevis kontrolleret 3 handler til efterfølgende tegning af nominelt 1.547.479 stk. aktier i selskabet, svarende 11,9 % af udbuddet og 4,3 % af den forventede kapital ved fuld tegning af udbuddet.

Ifølge tabel vedrørende eksterne salg af aktier, jf. ovenstående [Bilag 6], er 40 % af udbuddet blevet tegnet efter regnskabsårets udløb.

...”

F A/S

Det fremgår af revisors arbejdsrapporter - specifikationer, at C A/S ejer 85,92 % af aktierne i selskabet den 30. juni 2015. Det fremgår ligeledes af lead-sheet, at kapitalandelen er anskaffet i regnskabsåret, kostprisen er 13.807.569 kr., kapitalandelen er reguleret med 23.077.226 kr., og er indregnet i årsregnskabet med 36.884.795 kr.

Af udbudsdokumentet dateret den 20. maj 2015, der blev udarbejdet i forbindelse med et udbud af nye kapitalandele i selskabet fremgår følgende forventninger til indtjening og cashflow i selskabet:

Nettoomsætning	28.090.277	36.853.665	43.951.710	48.959.764	53.682.677
Direkte omkostninger	-5.957.810	-8.559.973	-10.912.531	-12.184.622	-13.561.995
Dækningsbidrag	22.132.467	28.293.692	33.039.179	36.775.142	40.120.682
Personaleomkostninger	-16.442.059	-16.543.972	-17.032.791	-17.536.275	-18.054.863
Salg- og markedsføringsomkostninger	-702.000	-1.079.484	-1.106.403	-1.134.064	-1.162.415
Lokaleomkostninger	-1.473.610	-1.497.281	-1.534.713	-1.573.081	-1.612.408
Administrationsomkostninger	-3.156.249	-2.917.340	-2.990.273	-3.065.030	-3.141.656
Aktiverede udviklingsomkostninger	-	-	-	-	-
EBITDA	358.548	6.255.615	10.374.998	13.466.693	16.149.339

Af udbudsmaterialet fremgår blandt andet følgende:

” ...

B Revisionsaktieselskab (har) udarbejdet en vurderingsberetning på værdien af F A/S. Vurderingsberetningen er dateret den 6. marts 2015 og værdien heri er fastsat til DKK 53.661.539.

B har udarbejdet vurderingsberetningen i henhold til de gængse revisionsmæssige standarder for udarbejdelse af sådanne vurderingsberetninger. Dette indebærer bl.a., at B har gennemgået de af C ventures I A/S's udarbejdede værdiansættelsesmodeller.

...

Ledelsen har valgt at tilbyde investorer i dette udbud en attraktiv discount i forhold til denne værdi (vurderingsberetningen) og har valgt en værdi i Udbuddet på 42.574.805,70 kr., hvilket skyldes Udbuddets størrelse og den specielt udvalgte målgruppe, som Udbuddet henvender sig til.

” ... ”

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse (klagepunkt 1b) fremgår:

” ...

Faktiske forhold

...

Ovenstående forventninger til indtjening og cash flow er identiske med data i den foreliggende DCF-model i revisors arbejdspapirer [Bilag 19]. Ved beregningen af nutidsværdien af det frie cash flow er der benyttet en vejet gennemsnitlig kapitalomkostningssats (WACC) på 16,8 % i budgetperioden og på 19,8 % i terminalperioden. Den beregnede værdi af selskabet udgør 53,7 mio.kr. i DCF modellen, svarende til værdien i udbudsmaterialet før ”discount”.

Udbudsdokumentet er udarbejdet i forbindelse med et udbud af op til 246.666.667 stk. kapitalandele af nominelt DKK 0,01 (kurs 100) til en pris på 0,03 kr. pr. kapitalandel. Revisor har stikprøvevis kontrolleret 3 handler til efterfølgende tegning af nominelt 26.000.001 stk. aktier i selskabet, svarende 10,5 % af udbuddet og 1,56 % af den forventede kapital ved fuld tegning af udbuddet.

Ifølge tabel vedrørende eksterne salg af aktier, jf. ovenstående [Bilag 6], er 92 % af udbuddet blevet tegnet efter regnskabsårets udløb.

” ... ”

Klagepunkt 1.b.2 - Kapitalandele, der ikke er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model

Af revisors arbejdsrapport – specifikationer – fremgår blandt andet følgende vedrørende kapitalandele i dattervirksomheder:

Kapitalandele i dattervirksomheder

Ifølge revisors arbejdsrapport [Bilag 5] kan kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Kapitalandele i dattervirksomheder	14/15
F A/S (85,92 %)	36.885
K A/S (53,71 %)	3.848
Andre kapitalandele (100 %)	625
Total	41.358

K A/S

Statsautoriseret revisor R har den 28. maj 2015 afgivet revisionspåtegning årsrapport for 2013/14 for K A/S. Det fremgår af årsrapporten blandt andet, at årets resultat efter skat var på -16.496.443 kr., at egenkapitalen var på -13.236.443kr., samt at balancesummen udgjorde 23.570.807 kr. Nedskrivning af finansielle aktiver udgjorde - 15.054.411 kr. Af anvendt regnskabspraksis vedrørende finansielle anlægsaktiver fremgår, at *kapitalandele i dattervirksomheder og andre værdipapirer måles til kostpris. I tilfælde, hvor kostprisen overstiger nettorealisationsværdien, nedskrives til denne lavere værdi.*

Der fremgår endvidere følgende af revisors arbejdsrapport – lead-sheet:

” ...

Konto 5724: Pr. 31/12 2014 sammensætter beløbet sig som kr. 5.802.500 obligationer

...

Resterende beløb kr. 2.121.500 er kapitalandele.

...

Kapitalandelene på 2.121.500 kr. nedskrives til nul og obligationsbeholdningen nedskrives forholdsmæssigt, jf. årsregnskab for K, 5.802.500 (23.570.807/35.540.000)*

” ...

Af ledelsesberetningen fremgår blandt andet følgende:

” ...

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat er præget af at [land] har ændret lovgivningen inden for Selskabets aktiviteter - der er indført ændringer der forringer afkastet fra Selskabets investeringer herunder værdien af aktivmassen. Ledelsen har derfor i samråd med Selskabets revisor valgt at nedskrive værdien af andelene i den [nationalitet] fond [X] til indre værdi i henhold til regnskabet. Ledelsen har vurderet at regnskabet ikke ville være retvisende hvis denne nedskrivning ikke var foretaget og kan oplyse at Selskabets regnskab ville udvise et overskud hvis ændringen ikke var indført.

...

Lovændringen i [land] og konsekvenserne heraf

...

Fonden har valgt løsning C for alle anlæg i Fonden.

Løsning C er valgt ud fra, hvilken af de 3 løsninger, som giver det bedste likviditetsmæssige resultat for Fonden og derved for Selskabet.

Udover ovenstående har lovændringen i Italien medført følgende generelle ændring:

...

De 2 markante ændringer, sammen med tidligere indførte ekstra skatter, har en affødt negativ indflydelse på likviditeten i Fonden, og derved Selskabet, da Fonden fremadrettet modtager 7-8% mindre i indtjening og endvidere kun modtager 90% af indtjeningen løbende og de resterende 10% året efter.

Selskabets administrator har afholdt møde med Fondens administrator X februar 2015, hvor de besøgte [by]. På mødet, der forløb positivt, blev det endnu engang bekræftet, at Fonden ikke har problemer med finansieringen i Fonden, og alle aftaler med bankerne er overholdt, og der er ro og tillid mellem parterne. Det blev endvidere bekræftet, at finansieringskilderne stadig er åbne for finansiering af nye anlæg. Dette er vigtigt og positivt, da det giver mulighed for Fonden at erhverve yderligere anlæg, hvor priserne er tilpasset lovændringerne, og derved levere et afkast, der næsten er i niveau med før lovændringen.

O anlæggene

O anlægget er lejet ud - som alle øvrige anlæg i Fonden - da Fonden grundet sin status som REIT (Real Estate Investment Fund) ikke må sælge energi. Fonden ejer alle anlæggene, og i dag er alle anlæg lejet ud til et X datterselskab, så vi har fuld indsigt i driften af de enkelte anlæg og bedre kan kontrollere og optimere de enkelte anlæg. Dette er den optimale løsning for Fonden og har krævet en del "overtalelse" af X, da de påtager sig en stor forpligtelse, som ikke har været en naturlig del af deres forretningskoncept. Tidligere var Fondens anlæg lejet ud til eksterne partnere, der varetog opgaven med at vedligeholde og optimere driften. Det er nu fuldstændigt overtaget af X, og Selskabet har derfor direkte indflydelse på dette. Det er en vigtig brik for fremtiden.

Desværre er en af de tidligere lejere gået konkurs, inden X fik overtaget driften af anlægget. Det drejer sig om O anlæggene, som er beliggende i [område] og i [område] regionen. Det er i alt ca. 1,97 MW. Anlæggene er i drift og producerer strøm som planlagt (har en produktionen på ca. 7% lavere end budgetteret i 2014); men Fonden modtager ikke indtægterne fra lejen, da alle indtægter pt. styres af en kurator i lejers konkursbo. Fonden har naturligvis pant i alle indtægter mm. og der forventes intet tab på dette; men likviditetsmæssigt mangler lejen fra O anlæggene pt. Dette arbejder X på højtryk på at få løst.

...

Udbytte for 2014

Regnskabet for Fonden, der viser et driftsmæssigt resultat der er ca. 15% lavere end budgetteret og en manglende lejeindtægt fra O anlæggene, og nedskrivningerne i Selskabet danner ikke basis for en udlodning til kapitalejerne.

...

Betydningsfulde hændelser indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabets afslutning indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for Selskabets finansielle stilling.

Rapportering om driften af de enkelte anlæg i Fonden

Vi har iværksat, at kapitalejerne fremover kan få mere detaljerede informationer om driften af de enkelte anlæg - den første rapportering udarbejdet af X er vedhæftet. Hovedpunkterne kan skitseres således:

- En produktion på 4,5% lavere end budgetteret, hvilket hovedsagligt skyldes meteorologiske årsager
- Produktionen gav indtægter via Feed in Tariff og salg af el på 13% lavere end budget, hvilket kommer af fald i priserne på salg af el
- Der har været øgede omkostninger til Durity grundet tyveri; men der forventes erstatning fra forsikringen
- Et resultat, der er ca. 14,7% lavere end budgetteret, hvilket kommer af ovenstående faktorer

...”

Andre værdipapirer og kapitalandele

Af revisors arbejdspapir – specifikationer – fremgår blandt andet følgende vedrørende andre værdipapirer og kapitalandele:

	14/15
D I, II, IV, V og VI P/S (0,20 % - 11,32 %)	7.683
Y (4 %)	2.579
Q (10 %) (indgår under kapitalandele i dattervirksomheder i 2013/14)	960
O (2,3 %) (Indgår under tilgodehavender i 13/14, offentliggjort)	340
P (4,89 %)	125
Total	11.687

Af arbejdsplan vedrørende revision af værdiansættelsen af værdipapirer vedrørende årsregnskabet for C for 2014/15 fremgår følgende:

”...

Værdien af D nedskrives til kurs 60 som vurderes til at være den reele handelsværdi pt. med udgangspunkt i de samtaler de har med investorerne omkring prisen. Årsagen til nedskrivningen er de ændrede forhold i [land] hvor solcelleanlæggene er opstillet. Afkastet på investeringen er stadig beregnet tilbagediskonteret til 11% hvor der oprindelige var forventet 18%. Men den aktuelle nedskrivning af anlægget på grund af tariffnedsættelsen presser den aktuelle dagspris ned.

...

Q's værdi understøttes af at den sidste andel er solgt efter status.

...

O's værdi understøttes af handlen af andelen som er sket i regnskabsårets løb. Det vurderes ikke nødvendigt at nedskrive værdien herpå.

P's værdi står til kostpris på 125 tkr. som vurderes at være dagsværdien.

...”

D selskaberne - ”D selskaberne”

Af revisors arbejdspapir – lead-sheet – fremgår blandt andet følgende:

Kostpris for den samlede beholdning er 12,806.361,60 kr. Beholdningen er nedskrevet med 5.122.545 kr., og er indregnet i årsregnskabet med 7.683.816 kr.

Beskrivelse i ledelsens beretning vedrørende udvikling i økonomiske forhold, mv. er identisk med beskrivelsen, som er anført ovenfor under beskrivelsen i K A/S.

Af mail af 12. oktober 2015 fra Z til R er vedhæftet præsentationsmateriale vedrørende K Fonden samt budgetopstilling for ”Æ”. Det fremgår, at mailen er udsendt til alle kapitalejerne i D selskaberne.

Af mail af 23. oktober 2015 har R videresendt mail af 12. oktober 2015 til en revisormedarbejder, U og supplerende anført følgende:

” ...

Vedlagt rapportering vedr. D selskaberne, samt budget for fremtiden.

Samlet IRR på investeringen er 11% i gns. afkast. Som beskrevet er der foretaget nedskrivninger på anlægget i forhold til at staten har sat tariffen ned. Men det betyder at den gns. afkast er faldet fra oprindeligt 16% i afkast til 11% i afkast. Det er altså stadig tale om en god investering bare med lavere afkast.

Derfor fastholder ledelsen at værdierne er til stede. Med hensyn til salg af andelene, afventes afklaring på ejernes stillingtagen til fremtidig drift, jf. nedenfor, dvs. om der skal købes yderligere anlæg op? Og om P/S selskaberne i DK skal fusioneres for at spare omkostninger.

Derefter vil andelene blive solgt igen, men i perioden frem til der er afklaring, arbejdes der ikke aktivt på salg, kun ved forespørgsel.

...”

Den vedhæftede budgetfil indeholder budgettal for 2015- 2030/2034 for hver lejer af anlæggene samt et samlet budget for K Fonden.

Y

Af revisors arbejdspapir – lead-sheet – fremgår blandt andet følgende:

Kapitalandelen er erhvervet i regnskabsåret for 2.869.077,37 kr. som led i en kapitaludvidelse. Aktierne er nedskrevet med 290.307,37 kr. og er indregnet i årsregnskabet med 2.578.770 kr.

Klagepunkt 1c

D P/S

Statsautoriseret revisor R har den 21. maj 2015 afgivet erklæring uden forbehold eller supplerende oplysninger på årsregnskabet for 2014 for D P/S. Det fremgår af årsrapporten blandt andet, at årets resultat efter skat var på -19.647.925 kr., at egenkapitalen var på 28.325.132 kr., samt at balancesummen udgjorde 33.551.244 kr. Nedskrivning af finansielle aktiver udgjorde 19.333.673 kr.

Af Lead-Sheet vedrørende andre tilgodehavender fremgår blandt andet, at der er indregnet et tilgodehavende hos D P/S på 5.409.156 kr.

Af note 11 fremgår følgende:

” ...

Mellemregningen er opstået som følge af HF fakturer overkurs på 6 andele i K fonden til i alt kr. 7.430.160 kr. Der er betalt kr. 2.229.048 kr. af fakturaen pr. 31/12 2014. Ud fra modtagne kontoudtog, er den resterende gæld fortsat ikke betalt pr. 30/6 2015.

...

Jf. TLO [R] bliver tilg. Udbetalt eller konverteret til kapitalandele. Tilg. Stemmer til regnskab pr. 31/12 2014. Renteberegnet af os.

...”

Revisor har anført følgende bemærkninger i arbejdsplan vedrørende andre tilgodehavender:

” ...

Største post er tilgodehavendet hos D som stemmer til regnskabet pr. 31/12 2014 herfor. Vi har renteberegnet beløbet som mangler at blive bogført ved D.

Tilgodehavendet vurderes at være værdiansat korrekt og bliver enten udbetalt eller konverteret til kapital. Hvis der konverteres til kapital bliver det til værdien af P/S selskaberne nedenunder, der giver et gns. afkast på 11% jf. tal modtaget fra den [nationalitet] administrator X. Tilgodehavendet forventes indfriet i forbindelse med at der modtages udbytte fra den [nationalitet] fond (krav om udlodning af 90% af årets resultat) eller konvertering til aktier. Der er i øjeblikket planer om at sammenlægge de 6 P/S selskaber for en mere strømlignet administration mv. inden 31/12 2015. I den forbindelse forventes at der at kunne ske konvertering eller salg af aktier. Ledelsen forventer ikke tab i forbindelse med tilgodehavendet, og evt. konvertering vil ske forholdsmæssigt, således at værdien bevares. Det er vore vurdering at der ikke forventes tab på tilgodehavendet, jf. oplysning fra ledelsen og rapportering modtaget fra X. Som følge af en vurdering af solcelleanlæggene i [land] foretaget af uafhængig mægler, har fonden valgt at nedskrive anlæggenes værdi, baseret på at de hidtidige tariffer for salg af strøm til staten [land] er sat ned med tilbagevirkende kraft. Resultatet før afskrivninger er ca. 8% ringere end budgetteret, men det samlede afkast af investeringen er stadig IRR 11%. Det er således stadig en rentabel investering der giver driftsoverskud, men de ekstarordinære nedskrivninger har betydet et negativt regnskabsmæssigt resultat for 2014.

Afskrivningerne bliver således lavere i fremtiden og de regnskabsmæssige resultater vil forbedres tilsvarende. Vi er enige i ledelsens beskrivelser af investeringen og den forventede fremtidige afkast, baseret på budgetter fra administrator i [land], X.

...

Det er ikke været muligt at afstemme alle tilgodehavender, hvorfor der i stedet er sandsynliggjort at den opgjorte mellemregning er korrekt. Ved flere mellemregninger er det det andet selskab der mangler at bogføre op så det stemmer.

Ved flere selskaber er regnskabsåret 31/12 hvorfor der ikke foreligger regnskab eller balance at afstemme til. Her er beløbet blandt andet sandsynliggjort via gennemgang af kontoudtog fra banken.

...”

E ApS

Statsautoriseret revisor R har den 30. oktober 2015 afgivet erklæring om assistance med opstilling på årsregnskabet for E ApS for 2014/15. Det fremgår af årsrapporten blandt andet, at årets resultat efter skat var på 32.497 kr., at egenkapitalen var på -565.387 kr., samt at balancesummen udgjorde 2.582.676 kr. Gæld til tilknyttede virksomheder udgjorde 3.085.687 kr. Aktiverne består af en ejerandel i J A/S.

Af arbejdsplan vedrørende andre tilgodehavender fremgår blandt andet, at der er indregnet et tilgodehavende på 2.520.300,22 kr. hos E ApS.

Af note 2 i Lead-Sheet vedrørende andre tilgodehavender fremgår følgende:

”...
Modregnet negativ EK i mellemregning. Stemmer til E.
...”

Af arbejdsplan vedrørende andre tilgodehavender har indklagede bemærket følgende:

”...
E der er et tilgodehavende hos. Vi udarbejder i B regnskabet for E. Mellemregningen er afstemt hertil.
...
Mellemregningen er nedskrevet med den negative EK. Vi vurderer at det er en tilstrækkelig nedskrivning. Værdien i selskabet er koblet op til ejerandele i J som er indregnet til samme værdi som der er gjort i HF. Dvs. til værdien aktierne handles til efter status.
...”

Klagepunkt 1d

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse (klagepunkt 1d) fremgår:

”...
Faktiske forhold

Omsætning indgår i årsregnskabet for 2014/15 med 46,3 mio.kr.

I henhold til revisors arbejdspapirer [Bilag 25], består omsætningen i årsregnskabet dels af værdiregulering på 37,4 mio. kr., og dels af fakturerede konsulenthonorarer og struktureringshonorarer, kursgevinst samt salg af overkurs.

Ud fra de foreliggende kopier af salgsfakturaer [Bilag 26] i revisors arbejdspapirer, fremgår det, at alle faktureringer er sket til selskaber, der er delvist ejet af C A/S.

Revisor har konkluderet i arbejdspapirerne [Bilag 27], at de i planlægningen anførte risici er afdækket ud fra den udførte revision, som har bestået i en omfattende gennemgang af salgstransaktionerne. Det er konkluderet, at omsætningen er til stede, fuldstændig og nøjagtig, og at bogføringen kan danne grundlag for årsregnskabet på dette område.

Der foreligger kopi af samtlige fakturaer i arbejdspapirerne [Bilag 26]. Der foreligger ikke kopi af gennemgået aftalegrundlag mv. i arbejdspapirerne.

Nedenstående fremgår blandt andet af revisors bemærkninger i arbejdsplanen vedrørende tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder [Bilag 24]:

”... Tilgodehavendet på kt. 5600 består af faktureret honorar til 5 selskaber (J, F, I, H og G) Alle selskaber har HF ejerandele i. Pr. 10/11 har 4 debitorer betalt, der mangler fortsat betaling fra I. Aktierne er ikke fuldttegnet endnu hvorfor I ikke har betalt. Det er forventningen at aktierne vil blive fuldttegnet i slutningen af 2015. Hvorefter I vil betale. Det vurderes ikke nødvendigt at hensætte herpå. Fakturering er sket i henhold til aftale, og betalingsaftale er indgået med ledelsen. Selskabet følger budgettet, og indskud af kapital i selskabet går efter planene. Jf. salgsafdelingen er målet 75% ved udgangen...”

...”

Klagepunkt 1e

Af mail fra Ø til R af 3. november 2015 vedrørende aktivering af skattemæssigt underskud fremgår følgende:

”...

Nedenstående er begrundelsen for aktivering af det skattemæssige underskud. C har ændret og udvidet indtægtsgrundlaget således, at en markant større del af indtægterne kommer fra skattepligtige indtægter mod tidligere, hvor en mindre del af indtægterne kom fra skattepligtigt aktiviteter og hovedparten kom fra avancer/reguleringer på kapitalandele. Dette sker via, at C har udvidet forretningsmodellen således, at C nu stiller selskabets ydelser til rådighed for eksterne klienter, datterselskaber og associerede selskaber. Dette vil medføre, at en større andel af C omsætning vil komme fra skattepligtige aktiviteter, da arbejdet her vil blive faktureret som honorarer og dermed er skattepligtigt.

...”

Revisor har anført følgende bemærkninger i sin arbejdsplan vedrørende indregning af udskudt skatteaktiv:

”...

Der er afsat skatteaktiv af skattemæssigt uudnyttet underskud. Ledelsen har udarbejdet et budget med forventet indtjening for årene 2015/16 til 2020/21. Heraf fremgår det. Selskabet ændrer strategi i forhold til indtjening, da selskabet fremover i højere grad vil fakturere deres ydelser. Det sker særligt med baggrund i at selskabet vil etablere sig i [land] og [land], men hvor omkostningsbasen på udviklingen stadig vil ligge i [land]. Fakturering vil ske på ens kriterier, således at der vil være dokumentation for transfer pricing. Faktureringen fra [land] vil generere skattepligtig indkomst i selskabet. Det er ikke planen at selskabet skal have bestemmende indfyldelse på projektselskaber i fremtiden, ud fra den erfaring der er opnået ind til nu. På den korte bane vil der blive rejst yderligere kapital i O hvor der pt. kører annoncering i bla. [avis]. Derudover rejses yderligere kapital i J, HFH, I, F (F), M, Å, samt et nyt ejendomsselskab som er under forhandling, herunder et større

*boligejendomsprojektet i [by]. Sidste projekt er det eneste der pt. ikke er indgået aftale på. Når kapitalen er rejst, fremsendes faktura for udført arbejde, hvorved der budgetteres med skattepligtige positive indkomster. Virksomhedens forventede salg ud over den kendte periode er skaleret i forhold til de erfaringer selskabet har gjort på driften ind til nu, herunder de sælgere der pt. er under uddannelse og godkendelse. Omsætningsvæksten er baseret på forventninger om nye projekter hvert år, hvor der forventes at blive rejst 300 mio i kapital pr. år. Herudfra er omkostningsbasen baseret, herunder erfaringer opnået på nuværende tidspunkt i markedet og kapacitet pr. ansat. På baggrund af det af ledelsen godkendte budget vil selskabet kunne udnytte den det skattemæssige underskud indfor en periode på 3-5 år, hvorfor det udskudte skatteaktiv er medtaget til kurs 100. Skatteaktivet forventes udnyttet fuldt ud i regnskabsåret 2018/19. Der henvises til vedlagte budget, hvor den skattepligtige indkomst er vist på første faneblad. Ledelsens budgetter har tidligere blevet realiseret, dog ikke ved den forventede aktivitet (solenergi) men ved venture/investerings og udviklingselskab i virksomheder med udviklingspotentiale. Budget og planer er gennemgået med os ved møde den 30/10 2015. Budgettet er godkendt af direktion og fremlagt for bestyrelsen. Ud over de usikkerheder er der i et budget, har vi ikke fundet anledning til at betvivle at virksomheden kan opnå de forudsatte mål.
... ”*

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse (klagepunkt 1e) fremgår:

” ...

Faktiske forhold

Udskudt skatteaktiv er indregnet i årsregnskabet med 4,5 mio. kr.

...

I henhold til det foreliggende budget [Bilag 30] forventes der skattepligtig indkomst i selskabet for 2015/16 på -17,7 mio. kr., for 2016/17 på -10,0 mio. kr., for 2017/18 på 7,5 mio. kr., for 2018/19 på 39,9 mio.kr., for 2019/20 på 84,8 mio.kr. og for 2020/21 på 80,4 mio.kr.

Der foreligger ikke dokumentation vedrørende den omtalte budgetgennemgang med ledelsen i arbejdsrapporterne.

... ”

Klagepunkt 1f

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse (klagepunkt 1f) fremgår:

” ...

Revisor har udfyldt arbejdsplan [Bilag 31] vedrørende going concern.

Revisor har svaret ”nej” til spørgsmålet om den planlagte drift for det kommende regnskabsår medfører likviditetsbehov ud over de bevilgede kreditter.

Revisor har anført, at der er underskud for perioden 1. juli – 31. oktober 2015 på 10,5 mio. kr., og at dette er som forventet, jævnfør budget, hvor der forventes realiseret en omsætning på 20 mio.kr. i december.

Det fremgår af budgettet [Bilag 32], at den forventede omsætning på 20 mio.kr. i december 2105 vedrører O og J.

Det er anført, at det er ledelsens forventning, at resultatet for regnskabsåret vil realiseres som forventet. Revisor har desuden anført, at budgetterne viser forventninger om stor vækst. Det er konkluderet, at der ikke er usikkerhed om going concern, da selskabet har en flot udvikling i 2015, og budgettet for de næste år ligeledes viser forventninger om høj vækst.

Revisor har desuden foretaget afsluttende analytisk gennemgang [Bilag 33] af årsregnskabet for 2014/15. Ved opfølgningen på forventninger i forhold til realiseret udvikling, er det vedrørende området "omsætning/dækningsbidrag/bruttoresultat" anført, at forventningerne hertil var, at aktiviteten skulle blive betydeligt større i forhold til sidste år, og at omsætningen forventes af være fordoblet til niveauet 46 mio.kr. i forhold til 20 mio.kr. sidste år. Revisors har bemærket, at "Endte på 46 mio.kr. som forventet. Ingen bemærkning."

Det foreliggende budget [Bilag 30] viser en forventet omsætning i 2015/16 på 79,1 mio.kr., i 2016/17 på 105,1 mio.kr., i 2016/17 på 126,2 mio.kr., 2017/18 på 138,8 mio.kr. og 2020/21 på 167,9 mio.kr.

...

Det fremgår som bemærkning ud for den budgetterede omsætning i budgettet, at "Omsætning for 17/18 er 20% mere end 16/17 og for årene efter er det 10% ekstra." Det fremgår ikke af dokumentet, om det er revisors bemærkning eller selskabets bemærkning.

Der foreligger ikke balance- eller likviditetsbudget.

..."

Klagepunkt 1g

Uddrag af årsregnskabet for C A/S for 2014/15:

tkr.	(sammenligningstal reklassificeret)		
	2014/15	2013/14	(offentliggjort*) 2013/14
Nettoomsætning	46.317	20.130	20.130
Årets resultat efter skat	22.570	3.190	3.190
Anlægsaktiver	5.100	3.132	1.981
Tilgodehavender	21.466	11.965	33.909
Værdipapirer, indregnet under omsætningsaktiver	96.626	33.082	12.288
Egenkapital	84.902	42.332	42.332

*) Regnskabsposter, som der fremgår af det offentliggjorte årsregnskab for 2013/14.

Af årsrapporten for C A/S for 2014/15 fremgår vedrørende anvendt regnskabspraksis følgende:

Ændring i anvendt regnskabspraksis

"...

Anvendt regnskabspraksis er ændret på følgende område:

For værdipapirer og kapitalandele under omsætningsaktiver er indregning og måling ændret fra kostpris til dagsværdi i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelse om indregning og måling af investeringsaktiver til dagsværdi.

Med udgangspunkt i virksomhedens forretningsmodel er det ledelsens opfattelse, at indregning og måling til dagsværdier giver et mere retvisende billede af virksomhedens økonomiske situation og resultat.

Der er ikke foretaget ændring af sammenligningstallene, da kostprisen anvendt sidste år ligeledes vurderes at være et udtryk for dagsværdien.

Der er foretaget ændringer på klassifikationen af omsætningsaktiverne for sammenligningstallene. Ændringerne har resulteret i, at primotallene for andre tilgodehavender er formindsket med 16,5 mio. kr., værdipapirer er forøget med 21 mio. kr., tilgodehavende hos associerede virksomheder er formindsket med 5,5 mio. kr. og finansielle anlægsaktiver er forøget med 1 mio. kr.
... ”

Af arbejdsplan vedrørende revision af værdipapirer, omsætningsaktiver fremgår følgende i konklusionen:

” ...

Praksis for opskrivning af kapitalandele i datter- og associerede virksomheder til årsregnskabslovens § 38 hvorefter investeringsaktiver kan opskrives til dagsværdi over resultatopgørelsen og uden binding på egenkapitalen.

... ”

Af arbejdsplan vedrørende ændring af sammenligningstal i forbindelse med ændring af anvendt regnskabspraksis fremgår følgende i konklusionen:

” ...

Indregning af kapitalandele under omsætningsaktiverne ændres fra kostpris til dagsværdi i år for at vise et mere retvisende billede.

Praksis for opskrivning af kapitalandele i datter- og associerede virksomheder til dagsværdi med dagsværdiregulering over resultatopgørelsen er ud fra årsregnskabslovens § 38 hvorefter investeringsaktiver kan opskrives til dagsværdi over resultatopgørelsen og uden binding på egenkapitalen.

Deraf skal sammenligningstallene gennemgås for eventuel ændring. Sidste år var følgende selskaber indregnet til kostpris.

O: 2.800 tkr.

K: 17.994 tkr.

K/S Q: 5.760 tkr.

D IV: 3.741 tkr.

D V: 1.413 tkr.

O, K og Q blev i sidste regnskabsår handlet købt og solgt til samme pris hvorfor kostprisen vurderes at være dagsværdien.

D bliver handlet købt til kurs 90-95 og solgt til kurs 100 hvorfor den bogførte værdi vurderes at være dagsværdien på det tidspunkt.

... ”

Der fremgår endvidere følgende af indklagedes arbejdsrapporter – lead-sheet, at O er optaget med 2.800.000 kr. og K med 17.994.000 kr. i regnskabsposten ”andre tilgodehavender” i årsregnskabet for 2013/14. Beløbene omfatter køb af kapitalandele og obligationer i selskaberne.

Klagepunkt 2

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse (klagepunkt 1f) fremgår:

” ...

Omsætning indgår i årsregnskabet for 2014/15 med 46,3 mio.kr.

Det fremgår af beskrivelsen af selskabets anvendte regnskabspraksis, at dagsværdiregulering af kapitalandele og andre værdipapirer indregnes som en del af omsætningen.

I henhold til revisors arbejdsrapporter, (jf. beskrivelse af faktiske forhold i klagepunkt 1.d), består omsætningen i årsregnskabet dels af værdiregulering på 37,4 mio. kr., og dels af fakturerede konsulent honorarer og strukturerings honorarer, kursgevinst samt salg af overkurs.

... ”

Klagepunkt 3

Følgende fremgår af note 7 til årsregnskabet, vedrørende selskabets egenkapital:

Egenkapital Equity

	Aktiekapital Share capital	Reserve for nettoopk. efter indre værdis metode Reserve for net revaluation according to the equity method	Overført overskud Retained profit	I alt Total
Egenkapital 1. juli 2014.....	30.000.000	0	12.332.268	42.332.268
<i>Equity at 1 July 2014</i>				
Kapitalforhøjelse.....	20.000.000			20.000.000
<i>Capital increase</i>				
Overførsel til/fra andre poster.....		-1.161.073	1.161.073	
<i>Transfers to/from other items</i>				
Forslag til årets resultatdisponering.....		1.161.073	21.408.869	22.569.942
<i>Proposed distribution of profit</i>				
Egenkapital 30. juni 2015.....	50.000.000	0	34.902.210	84.902.210
<i>Equity at 30 June 2015</i>				

Kapitalforhøjelsen på 20 mio. kr. er registreret den 15. september 2015.
The capital increase of DKK 20 m was registered on 15 September 2015.

Der har indenfor de seneste 5 år været følgende bevægelser på aktiekapitalen.
The share capital has been changed during the last five years as follows.

Aktiekapital 30. juni 2010.....				3.000.000
<i>Share capital at 30 June 2010</i>				
Kapitaludvidelse 23. maj 2014.....				27.000.000
<i>Capital increase at 23 May 2014</i>				
Kapitaludvidelse 30. juni 2015.....				20.000.000
<i>Capital increase at 30 June 2015</i>				
Aktiekapital 30. juni 2015.....				50.000.000
<i>Share capital at 30 June 2015</i>				

Af arbejdsplan vedrørende egenkapitalen fremgår følgende:

”...

Egenkapitalens primotal er afstemt til sidste års underskrevende regnskab. Ingen bemærkning. Der har i året løb været en kapitalforhøjelse på kr. 20.000.000, som først er registreret hos Erhvervsstyrelsen den 15.9.2015. Dette er noteret i EK noten. Der har i årets løb været en kapitalforhøjelse på kr. 20.000.000, som har påvirket egenkapitalen fra kr. 30.000.000 til kr. 50.000.000. Forhøjelsen kontrolleret til erhvervs og selskabsstyrelsen fuldstændighedsrapport.

...”

Af udskrift fra CVR-registeret fremgår, at selskabets vedtægter er ændret den 15. september 2015 ved kapitalforhøjelse på 20 mio. kr., som er indbetalt kontant til kurs 100, og at kapitalen herefter udgør 50 mio. kr.

Af brev af 10. marts 2016 fra ledelsen i C A/S til Erhvervsstyrelsen fremgår blandt andet, at kapitalforhøjelsen var blevet drøftet og vedtaget af C Holding A/S (der ejer Selskabet 100%) på et uformelt ledermøde i juni 2015, og at der desværre var sket en fejl i forløbet, således at beslutningen aldrig blev korrekt formaliseret, hvorfor beslutningen først formelt set blev gennemført på en generalforsamling den 15. september 2015 og efterfølgende registreret hos Erhvervsstyrelsen, den 29. september 2015.

Af CVR.dk fremgår, at registreringen af kapitalforhøjelsen på 20.000.000 kr., som er foretaget den 29. september 2015, har beroet på en nullitet, og at Erhvervsstyrelsen derfor administrativt har annulleret kapitalforhøjelsen.

Klagepunkt 4

Af årsrapporten for C A/S for 2014/15 fremgår af ledelsens beretning blandt andet følgende:

”...

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke særlige usikkerheder forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten, ligesom der ikke er andre usædvanlige forhold, der kan have påvirket indregning og måling.

...

De samlede driftsindtægter blev på 46.317 tkr. Sammenlignet med 2013/14 steg indtægterne med 130,1 %, bl.a. drevet af værditilvæksten i de tilkøbte virksomheder.

...”

Klagepunkt 5

Af Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse (klagepunkt 5) fremgår:

”...

I årsrapportens beskrivelse af anvendt regnskabspraksis fremgår det, at selskabet har ændret regnskabspraksis. Årsrapporten indeholder dog ingen oplysninger om hvilken indvirkning de foretagne ændringer af anvendt regnskabspraksis har haft på årsregnskabet.

Kapitalandele, der er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model, indgår i årsregnskabet med 43,6 mio. kr., svarende til ca. 35 % af balancesummen.

*Årsregnskabet for C A/S for 2014/15 indeholder ingen oplysninger om usikkerheder ved indregning og måling af aktiver.
...”*

Erhvervsstyrelsen har herefter, ved skrivelse af 19. juni 2017 truffet afgørelse om indbringelse af indklagede for nævnet.

Parternes bemærkninger:

Klager, Erhvervsstyrelsen, har gjort følgende gældende:

Klagepunkt 1a

Klager har henledt opmærksomheden på, at indklagede har vurderet alle revisionsmål for samtlige regnskabsposter i årsregnskabet til at have ”normal” risiko. Klager har endvidere anført, at når risikovurderingshandlingerne ikke er udført tilstrækkeligt, kan dette medføre, at væsentlige og risikofyldte områder ikke bliver identificeret og dermed ikke bliver tilstrækkeligt afdækket revisionsmæssigt. Klager har gjort gældende, at regnskabsposter, der indeholder væsentlige elementer af regnskabsmæssige skøn, såsom dagsværdien af unoterede kapitalandele, er forbundet med høj risiko, særligt for så vidt angår revisionsmålet værdiansættelse.

Klager har på denne baggrund anført, at indklagede ved påtegning af årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt revisorlovens § 16, stk. 1, idet indklagede ikke har udført tilstrækkelige risikovurderingshandling som led i revisionsplanlægningen.

Klager har til det af indklagede anførte – om, at Erhvervsstyrelsens konklusion er truffet på et ikke korrekt og fyldestgørende grundlag, og at revisionsplanlægningen består af en række dokumenter samt tilhørende revisionsinstrukser, og at der er sket tilstrækkelig grad af adressering af de risici, der fremgår af revisionsplanlægningen at indklagede anser den samlede planlægning for at have identificeret virksomhedens risici og den forventede revisionsrisiko for den type virksomhed og branche – bemærket, at det ikke af planlægningsmemoet fremgår, at virksomheden har ændret regnskabspraksis for måling af kapitalandele fra kostpris til dagsværdi. Ligesom det alene er omtalt, at værdiansættelsen af kapitalandele revideres og risikoprofilen er anført til normal, hvilket også er gældende for alle andre regnskabsposter. I oversigten over de udførte handlinger vedrørende kapitalandele anføres revisionsmålet ”værdiansættelse” endvidere til at have en normal risiko.

Klager har videre bemærket, at praksisskiftet fra kostpris til dagsværdi medfører, at virksomheden skal udøve regnskabsmæssige skøn over dagsværdien, da det alene er aktierne i Y som er noteret på et aktivt marked, og at det nu er første gang, at ledelsen skal udøve dette skøn.

Klagepunkt 1b

1.b.1 Kapitalandele, der er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model

Klager har anført, at C A/S har ændret regnskabspraksis vedrørende måling af værdipapirer, som er indregnet under omsætningsaktiver, fra måling til kostpris, til måling til dagsværdi, og at der desuden i årsregnskabet er foretaget omklassificering af regnskabsposter i sammenligningstillene, samt at disse forhold behandles i klagepunkt 2.

Klager har gjort gældende, at det fremgår af indklagedes arbejdsrapporter, at der er benyttet forskellige metoder til brug for fastsættelse af dagsværdier af selskabets kapitalandele. Det er anført

i indklagedes arbejdspapirer, at selskaberne G A/S, H A/S, I A/S og F A/S er indregnet til værdier, som er beregnet ved hjælp af en DCF-model, og at grundlaget for anvendte tal i DCF-modellerne ikke er behandlet, da værdien vurderes at være understøttet i form af salg til 3. mand efter status. Det fremgår således af arbejdspapirerne, at indregningen af disse kapitalandele er sket til de udbudskurser, som kapitalandelene er udbudt til i udbudsdokumenter som led i kapitaludvidelser i selskaberne. De udbudte værdier af nye kapitalandele i udbudsdokumenter for selskaberne svarer til de værdier, der fremgår af DCF-modellerne, som er fratrukket "discounts" i forhold til den DCF beregnede værdi. "Discounten" udgør 50 % af værdien i G A/S, 15 % af værdien i H A/S, 50 % af værdien i I A/S og 20 % af værdien i F A/S. Kapitalandelen i J A/S er indregnet til udbudskursen i udbudsprospekt, som led i kapitaludvidelse i selskabet, som er dateret efter balancedagen. Der foreligger ikke DCF-beregninger vedrørende denne kapitalandel.

Klager har videre anført, at indklagede ikke har dokumenteret i sine arbejdspapirer, at han har forholdt sig til de benyttede DCF-modeller, herunder de data og forudsætninger, der indgår i modellerne, og herunder at han ikke har taget stilling til de i modellerne benyttede tilbagediskonteringsratser, samt forholdt sig til, at der i alle prospekterne er budgetteret med væsentlige stigninger i omsætning og resultat i år 3-5 i budgetperioden.

Klager har yderligere anført, at indklagede ikke har forholdt sig til pålideligheden af de foretagne DCF-beregninger sammenholdt med, at beregningerne i prospekterne i alle tilfælde er reduceret med "discounts", herunder grundlaget for fastsættelse af størrelsen heraf.

Klager har henledt opmærksomheden på, at indklagede har modtaget en oversigt fra ledelsen over det efterfølgende salg af udbudte kapitalandele på baggrund af de foreliggende udbudsprospekter. Det fremgår heraf, at der ved udbuddet af kapitalandele i J A/S og I A/S, udelukkende er tegnet hhv. 15 % og 40% af de udbudte kapitalandele. Indklagede har stikprøvevis kontrolleret salg til 3. mand på baggrund af den af ledelsen udleverede oversigt over efterfølgende tegning af kapitalandele i selskaberne og har på grundlag af disse stikprøver konstateret, at det kun er G A/S, der handles til en værdi, der er "en anelse lavere", mens de øvrige handles til en højere værdi. Indklagede har ikke herudover taget stilling til de indregnede værdier eller forholdt sig til, hvorvidt det begrænsede omfang af stikprøver kan anses for at udgøre tilstrækkeligt revisionsbevis vedrørende værdiansættelse, særligt for så vidt angår værdiansættelse af kapitalandelene i I A/S og J A/S, som ikke kan underbygges med, at der er sket efterfølgende fuld tegning af eksterne af de udbudte kapitalandele. Indklagede har ikke dokumenteret at have forholdt sig til, hvornår de omtalte kapitalandele er tegnet, herunder til, at nogle tegninger er sket efter balancedagen, samt om der har været begivenheder fra balancedagen frem til tegningstidspunkterne, der kan have påvirket kursen på kapitalandelene.

Klager har videre bemærket, at det fremgår af årsregnskabslovens § 37, at dagsværdi kan måles til den salgsværdi, der kan konstateres for de pågældende aktiver på et velfungerende marked. Såfremt der ikke eksisterer et velfungerende marked for de pågældende aktiver eller disse aktivers bestanddele, skal dagsværdien så vidt muligt måles til en tilnærmet salgsværdi ved hjælp af en værdiansættelsesmodel. Hvis en tilnærmet salgsværdi ikke kan beregnes, skal aktivet måles til kostpris. Indklagede har ikke dokumenteret at have forholdt sig til de foreliggende DCF-modeller med henvisning til, at værdien er understøttet i form af salg til 3. mand. Efterfølgende salg til 3. mand kan ikke i sig selv bekræfte dagsværdien, men kan medvirke til at underbygge denne. Indklagede har ikke dokumenteret at have forholdt sig til dette samt til hvorvidt, der kan antages at eksistere et velfungerende marked for de pågældende unoterede kapitalandele.

Indklagede har ikke i sine arbejdsrapporter begrundet, på hvilket grundlag indklagede har accepteret udbudskurserne som udtryk for dagsværdi pr. 30. juni 2015. Indklagedes arbejdsrapporter burde have indeholdt indklagedes stillingtagen til, om et tegningsudbud af kapitalandele i selskaberne kan sidestilles med et velfungerende marked for sådanne unoterede kapitalandele. Det gælder så meget mere, som det var udbyder, der fastsatte prisen, som kapitalandelene kunne købes til. Indklagede burde desuden have dokumenteret at have taget stilling til, hvorledes der kan forventes at være kontinuitet ved efterfølgende målinger til dagsværdi af de pågældende unoterede kapitalandele.

Klager har endvidere gjort gældende, at indklagede ikke har forholdt sig tilstrækkeligt til størrelsen af de foretagne værdireguleringer i relation til, at der er tale om kapitalandele, der alle er anskaffet i regnskabsåret til værdier, der er væsentligt lavere end de værdier hvortil kapitalandelene er værdiansat i årsregnskabet. Indklagede har herunder ikke forholdt sig til, at de foreliggende udbudsdokumenter i alle tilfælde omfatter udbud af kapitalandele som led i udvidelse af kapitalen i selskaberne, eller forholdt sig til hvordan disse værdier ligeledes kan være anvendelige på en allerede eksisterende beholdning af kapitalandele. Indklagede har herudover ikke forholdt sig til, at alle kapitalandele er anskaffet til væsentligt lavere værdier i regnskabsåret, og at der er tale om kapitalandele i selskaber, som er i en vækstfase, og hvor yderligere kapital er en betingelse for, at selskaberne kan drives videre.

Klager har yderligere gjort gældende, at indklagede har anført i revisionsprotokollatet, at værdiansættelsen ved tegning af aktier i selskaberne er sket efter DCF-modellen, hvor forudsætningerne er fremtidige hændelser og begivenheder, hvorfor der er en usikkerhed ved anvendelse af modellerne og dermed værdiansættelsen. Indklagede har ikke dokumenteret at have taget stilling til, hvorvidt den foretagne værdiansættelse af kapitalandelene til dagsværdi er forbundet med en sådan usikkerhed, at det ville være relevant for ledelsen at oplyse regnskabslæser herom i en note til årsregnskabet. Klager har endvidere henvist til klagepunkt 5.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte – om, at det forhold, at der som nærmere beskrevet foreligger både egnet og tilstrækkeligt revisionsbevis ved efterfølgende salg til tredjemand, og at det ikke ville have tilført yderligere revisionsbevis, såfremt indklagede i større omfang havde forholdt sig til de foretagne DCF-beregninger – gjort gældende, at efterfølgende salg til 3. mand ikke i sig selv kan bekræfte dagsværdien af de pågældende kapitalandele. Dagsværdi er modsat nettorealiseringsværdien af eksempelvis varelageret, som omtalt i ISA 540, afsnit A63, ikke en værdi som er mulig at revidere på baggrund af efterfølgende salg af de konkrete aktiver. Kursen på eksempelvis danske bankaktier pr. 1. august siger således intet om kursen på danske bank aktier pr. 30. juni. Der er derfor vigtigt, at hvis en handelspris benyttes til at fastsætte dagsværdien på aktivet, så skal handelsprisen være fastsat på et velfungerende marked og på det relevante målingstidspunkt. Det er fortsat klagers opfattelse, at indklagede ikke har dokumenteret, at de pågældende kapitalandele blev handlet på et velfungerende marked, hvilket er et krav, såfremt de indgåede handler skal kunne anses som dagsværdien på kapitalandelene, jf. dagældende årsregnskabslovs § 37. Herunder har indklagede ikke forholdt sig til, at der alene var en udbyder af kapitalandele og dermed en meget begrænset handelsaktivitet, ligesom indklagede ikke har forholdt sig til, at kapitalandele blev handlet på andre tidspunkter end statusdagen. De indgåede handler kan dermed ikke umiddelbart antages at være udtryk for dagsværdien pr. 30. juni 2015. Indklagede har endvidere ikke dokumenteret at have forholdt sig til de benyttede værdiansættelsesmodeller og dermed heller ikke til de benyttede forudsætninger for beregningerne.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte – om, at det fremgår af bilag 9, at der er foretaget en samlet vurdering af kapitalandelene, og at indklagede har forholdt sig til størrelsen af de foretagne værdireguleringer i relation til, at alle kapitalandele er anskaffet til væsentligt lavere værdier – at dette ikke er dokumenteret yderligere i revisionsdokumentationen, og at dette bilag ikke dokumenterer, at indklagede har forholdt sig til rimeligheden af stigningen i værdien af kapitalandelene.

1.b.2 Kapitalandele, der ikke er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model

Klager har anført, at det fremgår af revisors arbejdsrapporter, at kapitalandelen i K A/S er nedskrevet til nul, og at værdien af obligationer i selskabet er nedskrevet forholdsmæssigt ved at gange værdien af obligationer med forholdet mellem balancesummen og obligationsgælden i selskabet. Den nedskrevne værdi af obligationsbeholdningen er således præsenteret som kapitalandele i dattervirksomheder, som er indregnet til dagsværdi i årsregnskabet. For så vidt angår præsentationen af regnskabsposten henvises til klagepunkt 1.g. Ud over at have beskrevet beregningen af den foretagne nedskrivning i K A/S har indklagede ikke dokumenteret at have taget stilling til værdiansættelsen af kapitalandele og obligationer i dette selskab.

Klager har endvidere anført, at det fremgår af indklagedes arbejdsrapporter, at kapitalandelene i ”D selskaberne” er nedskrevet til kurs 60, og at dette, med udgangspunkt i de samtaler der har været med investorerne om prisen, er vurderet til at være den reelle handelsværdi pt., og at tarifnedsættelsen presser dagsprisen ned. Indklagede har anført, at afkastet er beregnet til at være 11%. Denne beregning har indklagede ikke dokumenteret at have forholdt sig til pålideligheden af.

Det fremgår af ledelsens beretning i såvel K A/S som ”D selskaberne”, at ledelsen har valgt at nedskrive værdien af andele i den italienske fond til indre værdi. Ifølge beskrivelsen af aktiviteter i K A/S’ årsregnskab for 2014 ejer K A/S ikke andele i K Fonden, men kapitalandele i ”D selskaberne”. Ved indregningen af C A/S’ obligationsbeholdning i K A/S er værdiansættelsen baseret på en aktivsum, der hovedsageligt består af kapitalandele i ”D selskaberne”. ”D selskabernes” andele i K Fonden er i henhold til disse beskrivelser nedskrevet til indre værdi. Klager har bemærket, at der ikke foreligger tilstrækkelig dokumentation i arbejdsrapporterne, der kan underbygge, at indklagede har taget stilling til, hvorvidt henholdsvis indregning af andele i K Fonden til indre værdi og de tilknyttede værdiansættelser af hhv. kapitalandele og obligationsbeholdning i K A/S og de 6 ”D selskaber” kan antages at udgøre et realistisk udtryk for dagsværdi. Der er herunder ikke nærmere redegjort for, at målingen til kurs 60 svarer til dagsværdi. Klager har endvidere bemærket, for så vidt angår værdiansættelsen af andele i K fonden, at indre værdi sædvanligvis ikke kan sidestilles med dagsværdi. Det fremgår ikke af arbejdsrapporterne, at indklagede har forholdt sig til realismen vedrørende de beskrivelser, der fremgår af blandt andet ledelsens beretning i K Fonden og ”D selskaberne”, vedrørende en lejer af anlæggene, der er ejet af fonden, der er gået konkurs. Det fremgår, at der er tale om et anlæg, der producerer 1,97 MW. Det samlede ”output” af anlæggene er beskrevet til at udgøre ca. 6,07 MW. Indklagede har ikke forholdt sig til, at der mangler indtægter fra en lejer, der aftager ca. 32 % af produktionen. Det fremgår af ledelsens beretning, at X [administrator af fonden] arbejder på at få dette løst, men indklagede har ikke forholdt sig til dette, herunder forholdt sig til, om der eksempelvis kan antages at være tilstrækkelig likviditet til rådighed, når disse indtægter mangler, ligesom indklagede ikke generelt har forholdt sig til de øvrige forhold, der er beskrevet i ledelsens beretning, og som må antages at

have indflydelse på drift, budget og likviditet, og som derfor må antages at have indflydelse på de kapitalandele og tilgodehavender, der knytter sig til anlæggene i ”fonden”.

Klager har endvidere gjort gældende, at det ikke er dokumenteret i arbejdsrapporterne, at indklagede har forholdt sig til, om omtalen i ledelsens beretning i selskaberne om, at fonden ikke har problemer med finansieringen, og at finansieringskilderne stadig er åbne for finansiering af nye anlæg, er realistisk. Årsregnskaberne for selskaberne er påtegnet den 28. maj 2015, hvorfor det kunne forventes, at der havde været fulgt op herpå i forbindelse med indklagedes stillingtagen til indregningen i årsregnskabet for C A/S for 2014/15.

Klager har yderligere gjort gældende, at indklagede ikke har dokumenteret at have forholdt sig til indholdet af mailkorrespondance med præsentationsmateriale og budget fra X. Indklagede har blot gengivet hovedtal fra budgettet i sine bemærkninger. Det fremgår ikke, at indklagede har taget stilling til, hvorvidt der er tale om et realistisk budget, herunder hvorvidt der er tilstrækkelig likviditet til rådighed.

Klager har på denne baggrund anført, at indklagede ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt revisorlovens § 23, stk. 1, og revisorlovens § 16, stk. 1, ved ikke at have dokumenteret at have udført tilstrækkelige revisionshandlinger og udvist den fornødne professionelle skepsis ved den udførte revision af værdipapirer, som er indregnet til dagsværdi og ved ikke at have dokumenteret at have opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for, at de værdier, som værdipapirerne indgår med i årsregnskabet, svarer til dagsværdien heraf.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte – om, at nedskrivningen af værdien af K A/S er foretaget på baggrund af detaljeret information, som er udførligt beskrevet i ledelsesberetningen i årsregnskabet for K A/S, og at indklagede har udfordret ledelsen omkring disse nedskrivninger, og at der derfor ikke er berettiget tvivl om, hvorvidt indklagede har foretaget efterprøvelse af værdierne – bemærket, at arbejdsrapporterne ikke indeholder dokumentation for, at indklagede har udfordret ledelsen omkring disse nedskrivninger, og at indklagede ikke har dokumenteret at have forholdt sig til det angivne afkast på 11 % for så vidt angår kapitalandelene i ”D selskaberne”.

Klagepunkt 1c

Tilgodehavende hos D P/S

Klager har anført, at i henhold til indklagedes arbejdsrapporter vedrører mellemregningen med D P/S på 5.409 tkr., overkurs for seks andele i K Fonden, som C A/S har faktureret til selskabet.

Indklagede har i arbejdsrapporterne anført, at tilgodehavendet forventes indfriet i forbindelse med, at der modtages udbytte fra den italienske fond, eller ved konvertering af aktier, og har henvist til oplysning fra ledelsen og rapportering modtaget fra X. Som beskrevet ovenfor, under klagepunkt 1.b.1, er det ikke dokumenteret i arbejdsrapporterne, at indklagede har forholdt sig til dette materiale, herunder budgetmateriale. Indklagede har herunder ikke dokumenteret at have forholdt sig til, hvorvidt de beskrevne forudsætninger hænger sammen. Klager har på denne baggrund gjort gældende, at indklagede ikke med den fornødne skepsis har forholdt sig til værdiansættelsen af dette tilgodehavende, og ikke har dokumenteret at have forholdt sig til, hvorvidt tilgodehavendet kan forventes at kunne indfris til den indregnede værdi.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte – om, at Erhvervsstyrelsen i gennemgangen af revisionsbeviset for tilgodehavender, i ganske betydeligt omfang har fokuseret på indholdet af det omgjorte årsregnskab for C A/S for regnskabsåret 2014/15, og særligt i relation til dette punkt er

kendetegnende for Erhvervsstyrelsens argumentation, at man ukritisk har lagt til grund, at det grundlag og de omstændigheder der har medført de korrektioner, der blev udført i det omgjorte regnskab, uden videre kunne antages at have været gældende 8 måneder tidligere, pr. 30. november 2015, og at den negative udvikling og omtale ikke var til stede på påtegningstidspunktet – bemærket, at klager er enig i, at der alene kan tages hensyn til de begivenheder, som var indtrådt eller forventedes at indtræde på erklæringstidspunktet. Dette ændrer dog ikke klagers opfattelse af, at revisionen af de omhandlede tilgodehavender ikke har været tilstrækkelig. Klager har bemærket, at man alene forholdt sig til den foreliggende dokumentation på tidspunktet for afgivelse af revisionspåtegningen.

Tilgodehavender hos E ApS

Klager har anført, at vedrørende tilgodehavender hos E ApS på 2,5 mio.kr. fremgår det af indklagedes arbejdspapirer, at selskabets negative egenkapital er modregnet i tilgodehavendet. Det fremgår ikke, at indklagede har forholdt sig til værdiansættelsen af tilgodehavendet, uafhængigt af den foretagne modregning af den negative kapitalandel. Selskabets aktiver består af kapitalandele for 2,5 mio.kr. og likvide beholdninger for 43 tkr. Klager har gjort gældende, at indklagede skulle have taget stilling til, hvorvidt selskabet kan forventes at have evne til at indfri dette tilgodehavende.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte – om, at den indregnede værdi af tilgodehavendet hos E ApS er korrekt, og at indklagede var enig i ledelsens vurdering af, at en nedskrivning af tilgodehavendet svarende til den negative egenkapital i selskabet var det korrekte anført, indklagede skal dokumentere at have forholdt sig til værdiansættelsen af tilgodehavendet. En mere eller mindre automatisk nedskrivning af tilgodehavendet med den negative egenkapital er ikke tilstrækkelig til at dokumentere, at tilgodehavendet er indregnet til nettorealisationsværdien.

Samlet vurdering

På denne baggrund har klager gjort gældende, at indklagede ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt revisorlovens § 23, stk. 1, og revisorlovens § 16, stk. 1, idet indklagede ikke har dokumenteret at have opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis vedrørende værdiansættelsen af selskabets tilgodehavender hos D P/S og E ApS, herunder at indklagede ikke har udvist den fornødne professionelle skepsis ved den udførte revision.

Klager har supplerende vedrørende tilgodehavendet hos D P/S anført, at indklagede ikke har dokumenteret at have forholdt sig til det modtagne materiale om den italienske fond, som ifølge indklagede skulle udlodde udbytte til D. Ligeledes ses det ikke, at indklagede har forholdt sig til de konkrete betingelser for den omtalte konvertering, herunder om en sådan konvertering vil svare til værdien af tilgodehavendet. Indklagede har i svarskriftet anført, at der er indsat regnskaber for det [nationalitet] selskab på hhv. [nationalitet] og [nationalitet] i revisionsdatabasen. Disse er ikke indsat i den casewarefil, som klager har fået udleveret i forbindelse med undersøgelsen af den udførte revision.

Klagepunkt 1d

Klager har anført, at indklagede har anført i sine arbejdspapirer, at revisionen har bestået i en omfattende gennemgang af salgstransaktioner. Det fremgår ikke af dokumentationen, hvorledes indklagede har forholdt sig til, om rettighederne til de indregnede honorarer ved tegningsudbud er opnået, herunder hvorvidt der er betingelser knyttet hertil.

Klager har på denne baggrund gjort gældende, at indklagede ikke på tilstrækkelig vis har dokumenteret den udførte revision af selskabets omsætning eller dokumenteret at have taget stilling til hvorvidt de elementer, der er indregnet i omsætningen i årsregnskabet overholder den regnskabsmæssige begrebsramme, og indklagede har herved ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S overtrådt revisorlovens § 23, stk. 1, og revisorlovens § 16, stk. 1.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte bemærket, at omsætningen ikke udelukkende består af fakturering vedrørende de omtalte 5 udbud.

Klagepunkt 1e

Klager har anført, at det fremgår af revisors arbejdspapirer, at skatteaktivet er opstået som følge af skattemæssige underskud i tidligere år. Indregning af skatteaktivet er begrundet med, at C A/S ændrer strategi, da selskabet fremover i højere grad vil fakturere sine ydelser, i modsætning til tidligere, hvor en større del af indtægterne kom fra avancer og reguleringer på kapitalandele. Herved vil der blive genereret skattepligtig indkomst i selskabet. Der foreligger kopi af budget i arbejdspapirerne for de kommende 5 år, jævnfør nærmere herom nedenfor. Indklagede har anført i sine arbejdspapirer, at det skattemæssige underskud vil kunne udnyttes indenfor en periode på 3-5 år på baggrund af det af ledelsen godkendte budget. Indklagede har anført, at ledelsens budgetter tidligere er blevet realiseret, dog ikke vedrørende den forventede aktivitet mht. solenergi. Det fremgår, at budget og planer er gennemgået med ledelsen på et møde den 30. oktober 2015. Indklagede har konstateret, at ud over de usikkerheder, der er i et budget, har indklagede ikke fundet anledning til at betvivle, at virksomheden kan opnå de forudsatte mål. Der foreligger dog ikke dokumentation for, at indklagede har foretaget nærmere undersøgelser af budgettet for at kunne nå til denne konklusion.

Der er budgetteret med en omsætning, der er væsentligt stigende i perioden 2015/16 – 2020/21. Det er anført i arbejdspapirerne, at omsætningsvæksten er baseret på at der forventes at blive rejst 300 mio.kr. i kapital pr. år, og at omkostningerne er baseret herpå. Det er anført, at det forventede salg udover den kendte periode er skaleret i forhold til selskabets hidtidige erfaringer. Der er ikke konkret redegjort for, hvilke hidtidige erfaringer dette er baseret på, eller hvorledes disse kan antages at kunne anses for at være anvendelige i forhold til, hvorledes selskabet har budgetteret. Der er indarbejdet væsentlige stigninger efter det første budgetår, hvorfor det anses for at være særlig relevant, at revisor forholder sig til hvorvidt disse stigninger kan anses for at være realistiske.

Klager har gjort gældende, at indklagede ikke i tilstrækkelig grad har taget stilling til, hvorvidt det foreliggende budget kan anses for at være realistisk i relation til forventet udnyttelse af skatteaktivet.

Klager har endvidere gjort gældende, at det er en væsentlig mangel ved den udførte revision, at indklagede ikke har dokumenteret at have forholdt sig til, at der i det foreliggende budget først forventes at være skattemæssigt overskud fra år 3, og at der forventes yderligere skattemæssige underskud for de kommende to regnskabsår. Indklagede burde have dokumenteret at have taget stilling til, hvilken indflydelse dette måtte have for værdiansættelsen af skatteaktivet i indeværende regnskabsår. På denne baggrund har klager gjort gældende, at indklagede ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt revisorlovens § 23, stk. 1, og revisorlovens § 16, stk. 1, ved ikke at have udvist fornøden professionel skepsis ved den udførte revision af det indregnede udskudte skatteaktiv.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte bemærket, at indklagede ikke i arbejdspapirerne har dokumenteret at have forholdt sig til de benyttede forudsætninger i budgettet, herunder virksomhedens evne til at rejse 300 mio. kr. i kapital pr. år.

Klagepunkt 1f

Indklagede har konstateret i sine arbejdspapirer, at budgettet for de kommende år viser forventninger om høj vækst. Indklagede har dog ikke dokumenteret at have forholdt sig til, hvorvidt dette kan forventes at være realistisk. Indklagede har i arbejdsplanen anført, at det kommende års drift ikke medfører likviditetsbehov udover de bevilgede kreditter. Der foreligger ikke dokumentation for, hvorledes indklagede er nået frem til dette. Der foreligger i arbejdspapirerne udelukkende et driftsbudget, og det fremgår ikke, at der er udarbejdet likviditetsbudget eller dokumenteret at være overblik over eventuelle planlagte pengestrømme indenfor de selskaber, der er delvist ejet af C.

Klager har gjort gældende, at det er en mangel ved revisionen, at indklagede ikke har dokumenteret at have forholdt sig til forudsætningerne i det foreliggende budget samt til, hvorvidt der kan forventes at være tilstrækkelig likviditet til stede til brug for de planlagte væsentlige udvidelser i aktiviteterne, som indgår i budgettet.

Klager har på denne baggrund gjort gældende, at indklagede ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt revisorlovens § 23, stk. 1, og revisorlovens § 16, stk. 1, ved at indklagedes dokumentation for gennemgangen af going concern er mangelfuld.

Klagepunkt 1g

Klager har anført, at det er anført i beskrivelsen af selskabets anvendte regnskabspraksis, at den ændrede måling fra kostpris til dagsværdi er foretaget i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser. Det er desuden anført i beskrivelsen af selskabets anvendte regnskabspraksis, at der ikke er foretaget ændring af sammenligningstallene, da kostprisen anvendt det foregående år ligeledes vurderes at være udtryk for dagsværdien. Herudover fremgår det, at der er foretaget ændringer i klassifikationen af sammenligningstal for omsætningsaktiver. Den ændrede klassifikation af omsætningsaktiverne omhandler primært selskabets beholdning af obligationer i K A/S, som var klassificeret som andre tilgodehavender i årsregnskabet for 2013/14. Regnskabsposten er præsenteret som kapitalandele i dattervirksomheder, som er indregnet til dagsværdi i årsregnskabet for 2014/15. Som beskrevet i klagepunkt 1.b.2), fremgår det af indklagedes arbejdspapirer, at kapitalandelen i K A/S i årsregnskabet for 2014/15, er nedskrevet til nul, og at værdien af obligationer i selskabet er nedskrevet forholdsmæssigt ved at multiplicere beholdningen af obligationer med forholdet mellem balancesummen og obligationsgælden i selskabet.

Indklagede har ikke dokumenteret at have taget stilling til, hvorledes klassifikationen af regnskabsposten, som omfatter en beholdning af obligationer, kan antages at ændre karakter fra at have været ”andre tilgodehavender”, indregnet til kostpris til at kunne indgå som kapitalandele i dattervirksomheder til dagsværdi i årsrapporten for 2014/15, henholdsvis i sammenligningstallene vedrørende 2013/14. Indklagede har anført som begrundelse herfor i arbejdspapirerne, at aktiverne sidste år blev købt og solgt til samme pris, hvorfor kostprisen vurderes at være dagsværdien. Indklagede har dog ikke redegjort i sine arbejdspapirer for, hvorvidt disse køb og salg er foregået internt i selskaber, der er delvist ejet af C A/S eller mellem uafhængige parter, ligesom indklagede ikke har dokumenteret, at kostprisen svarer til dagsværdien pr. 30. juni 2014.

Klager har gjort gældende, at indklagede ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt revisorlovens § 23, stk. 1, og revisorlovens § 16, stk. 1, ved ikke på tilstrækkelig vis at have dokumenteret, at kostprisen vedrørende obligationsbeholdningen i K A/S i 2013/14 svarede til dagsværdi pr. 30. juni 2014, ligesom indklagedes kontrol af præsentationen af regnskabsposterne i relation til overholdelse af årsregnskabsloven anses for at være mangelfuld. Klager har henvist til dagældende bestemmelse i årsregnskabslovens § 38, stk. 4, og nugældende bestemmelse i årsregnskabslovens § 38, stk. 3.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte bemærket, at det ikke fremgår, at indklagede har modtaget et likviditetsbudget, eller at indklagede i øvrigt har dokumenteret, at have forholdt sig til de foreliggende budgetter og kreditrammer.

Klagepunkt 1 – samlet vurdering

Klager har gjort gældende, at for så vidt angår samtlige ovenstående klagepunkter, har indklagede ikke dokumenteret at have opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis som grundlag for at kunne afgive revisionspåtegning uden forbehold på årsregnskabet for C A/S for 2014/15.

Indklagede har ikke på tilstrækkelig vis dokumenteret at have udført tilstrækkelige revisionshandlinger samt udvist fornøden professionel skepsis ved den udførte revision, ligesom indklagede ikke har dokumenteret at have foretaget den fornødne kontrol af, at den regnskabsmæssige begrebsramme er overholdt ved aflæggelsen af årsregnskabet.

Indklagede har ikke opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis vedrørende værdiansættelsen af væsentlige regnskabsposter i årsregnskabet, herunder vedrørende dagsværdien af værdipapirer, værdiansættelsen af tilgodehavender samt udskudt skatteaktiv. Herudover har indklagede ikke ved den udførte revision identificeret, at årsregnskabet er behæftet med en række præsentations- og klassifikationsfejl, herunder for så vidt angår selskabets omsætning, kapitalandele og sammenligningstal.

Klager har på denne baggrund anført, at der er tale om så væsentlige fejl og mangler, at indklagede, såfremt indklagede havde udført en tilstrækkelig revision, burde have været nået frem til, at årsregnskabet var behæftet med væsentlige fejl og mangler i et sådant omfang, at indklagede skulle have taget forbehold i den afgivne erklæring for, at årsregnskabet ikke opfylder kravet om at det skal give et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Klagepunkt 2

Klager har anført, at omsætning indgår i årsregnskabet for 2014/15 med 46,3 mio.kr. Heri indgår værdiregulering af kapitalandele med 37,4 mio.kr. Det fremgår af omtalen under klagepunkt 1.b.1), at indklagede har anført i sine arbejdsrapporter, at indregning af dagsværdiregulering er foretaget over omsætningen, da det er selskabets hovedaktivitet at handle ejerandele. I henhold til årsregnskabsloven kan værdiregulering af regnskabsposter til dagsværdi ikke indregnes som omsætning i et årsregnskab. Den foretagne præsentation af omsætning i selskabets årsregnskab er derfor ikke i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser. Indregningen af dagsværdireguleringen som omsætning medfører, at selskabets omsætning ikke er korrekt præsenteret i årsregnskabet.

Klager har gjort gældende, at indklagede ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, idet indklagede skulle have taget forbehold i sin erklæring for, at præsentationen af selskabets omsætning i årsregnskabet ikke er i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser. Klager har henvist til dagældende og nugældende bekendtgørelse om godkendte revisorerers erklæringer.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte – om, at dagsværdiregulering af kapitalandele og andre værdipapirer indregnes som en del af omsætningen, hvorved regnskabslæser er gjort opmærksom herpå, og at en ændret præsentation ikke vil ændre selskabets resultat – bemærket, at klager er enig i, at en ændret præsentation ikke vil ændre selskabets resultat, men den fejlagtige præsentation påvirker regnskabslæseres forståelse af indtægtskabelsen i selskabet. Da der er tale om en væsentlig del af den indregnede omsætning, er det klagers opfattelse, at den fejlagtige præsentation af dagsværdireguleringen er væsentlig for regnskabsbrugers forståelse af årsregnskabet.

Klagepunkt 3

Klager har anført, at der i egenkapitalen er indregnet en kapitalforhøjelse på 20 mio.kr. Kapitalforhøjelsen er afspejlet i årsregnskabet som en kontant kapitalforhøjelse. Det fremgår af sagen, at der i realiteten var tale om en gældskonvertering vedrørende gæld til moderselskabet C Holding A/S, og at beslutningen om gældskonvertering ikke var vedtaget på balancedagen.

Klager har gjort gældende, at indklagede i sine arbejdsrapporter har konstateret, at kapitalforhøjelsen er registreret efter selskabets balancedag. Da der er tale om en kapitalforhøjelse, der først er registreret efter regnskabsårets afslutning, skulle indklagede have undersøgt, hvorvidt grundlag for at indarbejde kapitalforhøjelsen i årsregnskabet var til stede. Indklagede har i sine arbejdsrapporter alene konstateret, at han har kontrolleret, at kapitalforhøjelsen er registreret efterfølgende hos Erhvervsstyrelsen, og at dette er noteret i egenkapitalnoten. Klager har bemærket, at en kapitalforhøjelse kun kan indregnes i årsregnskabet som selskabskapital, såfremt beslutning om konvertering af gæld er gennemført før balancedagen.

Klager har gjort gældende, at indklagede ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, idet indklagede skulle have taget forbehold i sin erklæring for, at der er foretaget indregning af forhøjelse af selskabets kapital i strid med årsregnskabslovens bestemmelser. Klager har henvist til dagældende og nugældende bekendtgørelse om godkendte revisorerers erklæringer.

Klager har supplerende til det af indklagede anførte – om, at beslutningen om gældskonvertering blev vedtaget på et ledermøde i slutningen af juni, hvilket er før regnskabsårets afslutning – bemærket, at idet kapitalforhøjelsen er på 20 mio. kr. og egenkapitalen efter kapitalforhøjelsen og årets overskud er på ca. 85 mio. kr., er der efter klagers vurdering tale om et væsentligt forhold, og at indklagede endvidere har konstateret, at kapitalforhøjelsen først er registreret efter regnskabsårets udløb.

Klagepunkt 4

Klager har anført, at den foretagne ændring af anvendt regnskabspraksis er ikke omtalt i ledelsens beretning. Ledelsen har derimod omtalt, at indtægterne sammenlignet med 2013/14 er steget med 130,1 % ”bl.a. drevet af værditilvæksten i de tilkøbte virksomheder”. Det er klagers opfattelse, at hovedparten af den positive udvikling i selskabets indtægter kan henføres til den ændrede

regnskabspraksis. Efter klagers opfattelse har den foretagne ændring i regnskabspraksis haft en så væsentlig indflydelse på det aflagte årsregnskab, herunder de i årsregnskabet præsenterede indtægter, at ledelsen ikke kunne undgå at omtale praksisændringen som begrundelse for stigningen i selskabets indtægter. Det er endvidere klagers opfattelse, at regnskabsbrugerne efterlades med det indtryk, at selskabets indtægter er øget væsentligt i forhold til sidste regnskabsår. Det er klagers opfattelse, at ledelsens formuleringer i ledelsens beretning ikke efterlever årsregnskabslovens krav.

Klager har anført, at ledelsen endvidere har omtalt i ledelsens beretning, at der ikke er særlige usikkerheder forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten. Indklagede har anført i revisionsprotokollatet, at værdiansættelsen ved tegning af aktier er sket efter DCF- modellen, hvor forudsætningerne er fremtidige hændelser og begivenheder, hvorfor der er en usikkerhed ved anvendelse af modellerne og dermed værdiansættelsen. Ledelsens omtale heraf i beretningen er ikke i overensstemmelse med det, indklagede har anført i protokollatet. Klager har endvidere henvist til klagepunkt 5.

Klager har gjort gældende, at der for så vidt angår selskabets ændrede regnskabspraksis, er tale om væsentlige ændringer, og at den regnskabsmæssige indvirkning heraf har væsentlig betydning for regnskabsbrugers stillingtagen til årsregnskabet. Ledelsens manglende omtale heraf i ledelsens beretning skulle have ført til, at indklagede skulle have modificeret sin udtalelse om ledelsesberetningen ved afgivelse af sin erklæring på årsregnskabet. På denne baggrund har klager gjort gældende, at indklagede ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 5, stk. 7, idet revisors udtalelse om ledelsesberetningen skulle have været modificeret. Klager har henvist til dagældende og nugældende bekendtgørelse om godkendte revisorerers erklæringer.

Klager har supplerende gjort gældende, at dagsværdien på ikke børsnoterede værdipapirer i naturen er usikker, og at disse udgør en væsentlig del af balancesummen.

Klagepunkt 5

Klager har anført, at årsrapporten ikke indeholder oplysninger om, hvilken indvirkning den foretagne ændring af anvendt regnskabspraksis har haft på årsregnskabet. Efter klagers opfattelse, har den foretagne ændring af anvendt regnskabspraksis haft en væsentlig indvirkning på årsregnskabet. Det er derfor en væsentlig mangel, at denne oplysning ikke fremgår af årsregnskabet. Kapitalandele, der er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model, indgår i årsregnskabet for C A/S for 2014/15 med 43,6 mio. kr., svarende til ca. 35 % af balancesummen, hvilket efter klagers opfattelse er en væsentlig del af selskabets balancesum. Årsregnskabet indeholder ingen oplysninger om usikkerheder ved indregning og måling af kapitalandele. Indklagede har anført i revisionsprotokollatet, at værdiansættelsen ved tegning af aktier er sket efter DCF-modellen, hvor forudsætningerne er fremtidige hændelser og begivenheder, hvorfor der er en usikkerhed ved anvendelse af modellerne og dermed værdiansættelsen.

Klager har gjort gældende, at oplysninger om usikkerheder ved indregning og måling har betydning for regnskabsbrugernes vurdering af årsregnskabet. Der er tale om en situation, hvor en væsentlig del af virksomhedens aktiver er opgjort til dagsværdi, som er baseret på virksomhedens egne beregninger og skøn. De foretagne reguleringer til dagsværdi har tillige haft en væsentlig effekt på årets resultat.

På denne baggrund har klager gjort gældende, at indklagede ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014/15 for C A/S har overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, idet indklagede skulle have taget forbehold i sin erklæring for at der mangler oplysninger i årsregnskabet om indvirkningen af de foretagne ændringer af anvendt regnskabspraksis samt usikkerheder ved indregning og måling af aktiver. Klager har henvist til dagældende og nugældende bekendtgørelse om godkendte revisorerers erklæringer.

Indklagede har gjort følgende gældende:

Klagepunkt 1.a

Klager har i forbindelse med gennemgangen været noget unuanceret i klagers vurdering af, om der er udført tilstrækkelige risikovurderingshandlinger som led i revisionsplanlægningen, hvilket medfører, at Erhvervsstyrelsens konklusion bliver truffet på et ikke korrekt og fyldestgørende belyst grundlag. Revisionsplanlægningen består således af en række dokumenter samt de tilhørende revisionsinstrukser. Erhvervsstyrelsen anfører eksempelvis, at med manglende risikovurderingshandlinger, kan man risikere, alle områder ikke bliver identificeret. Dette er indklagede ikke uenig i, men dette fremgår således også af det i konklusionens punkt 5.0.G anførte.

”...

Væsentligste regnskabsrisiko er risiko for at indtægter i forbindelse med opnåelse af ret til igangsætningshonorar på projekter indtægtsføres inden rettigheden til honoraret faktisk er opnået - periodisering - eller indtægtsførsel og aktivering af honorar der senere må tilbageføres fordi der ikke er evne eller vilje til af betale. Herudover skal vi være opmærksomme på ind- regningen og værdiansættelsen af kapitalandele.

...”

Indklagede har således også identificeret de områder, der blev anset for værende risikofyldte. Det er således også udtrykkeligt anført, at man skal være opmærksom på henholdsvis revision af indtægter samt revisionen af kapitalandele, herunder særligt indregningen og værdiansættelsen. En del af revisionsplanlægningen og den samlede risikovurdering er således også de tilhørende revisionsinstrukser, der er udarbejdet i forbindelse med planlægningen. Når man ser på de planlagte handlinger på de områder, der er identificeret som risikofyldte, så ses der således også at være sket tilstrækkelig grad af adressering af de risici, der fremgår af revisionsplanlægningen i forbindelse med revisionen af årsregnskabet for C A/S i revisionsplanlægningen. Som sådan er de enkelte planlagte revisionshandlinger en effekt af den samlede risikovurdering og revisionsplanlægning. På den baggrund bestrides det, at indklagede har handlet i strid med god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk.1.

Indklagede har supplerende til det af klager anførte bemærket, at der i revisionsinstrukserne - der er udarbejdet som en del af revisionsplanlægningen - er sket behørig hensyntagen til kapitalandele. Revisionsteamet har således adresseret de nødvendige revisionshandlinger, der sikrer at man får revideret området.

Klagepunkt 1.b

Klager har fremført, at indklagede ikke har opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for værdiansættelsen af selskabets værdipapirer, der er indregnet i årsregnskabet under omsætningsaktiver, og som er målt til dagsværdi.

I årsregnskabet er der tale om følgende regnskabsposter:

	Mio.kr.
Kapitalandele i associerede virksomheder	43,6
Kapitalandele i dattervirksomheder	41,3
Andre værdipapirer og kapitalandele	11,7
I alt	96,6

Klager har opdelt klagen i gennemgangen i kapitalandele, der er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model og kapitalandele, der ikke er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model. Dette kan specificeres således:

Kapitalandele efter DCF:	80,5
Kapitalandele ikke efter DCF:	16,1
I alt	96,6

Indklagedes bemærkninger til klagepunkt 1.b.1: Kapitalandele, der er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model:

Kapitalandele, der er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model kan specificeres:

G A/S	10,8
H A/S	14,6
I A/S	9,1
F A/S	36,9
J	9,1
I alt	80,5

Kapitalandelene i G A/S, H A/S, I A/S og F Group A/S er indregnet til en beregnet dagsværdi baseret på DCF-model i udbudsmaterialet, hvorfra der er fratrukket en væsentlig udbudsrabat benævnt ”discount”. Det er udbudsprisen – altså den beregnede værdi efter ovennævnte udbudsrabat, der er indregnet i regnskabet. Udbudsrabatten udgør 50 % af værdien i G A/S, 15 % af værdien i H A/S, 50 % af værdien i I A/S og 20 % af værdien i F Group A/S, svarende til en samlet udbudsrabat 31,6 mio. kr., der er fratrukket den beregnede DCF-værdi – altså et meget væsentligt beløb. Udbudsrabatten blev fastsat af ledelsen ud fra en forventning til efterfølgende salg af kapitalandele til en række forskellige investorer. Da det i sagens natur er meget vanskeligt at vurdere en given udbudsrabats størrelse, og da der er usikkerhed forbundet hermed, valgte man i stedet fra indklagedes side, også at forholde sig til værdiansættelsen til dagsværdi på baggrund af stikprøvevis kontrol af efterfølgende salg til tredjemand. Salget til tredjemand blev således sammenholdt med dagsværdien for at understøtte og dokumentere værdiansættelsen. Indklagede konkluderede i arbejdspapirerne, at:

” ...
det kun er G, der handles til en anelse lavere værdi mens de øvrige handles til en højere værdi.
... ”

I henhold til ISA 540 punkt 13 skal revisor under hensyntagen til arten af det regnskabsmæssige skøn udføre en eller flere af følgende handlinger:

- a) fastslå, om begivenheder, der er indtruffet frem til datoen på revisors erklæring, giver revisionsbevis for det regnskabsmæssige skøn
- b) teste, hvordan den daglige ledelse udøvede det regnskabsmæssige skøn, og de data, som dette skøn er baseret på.
- c) teste funktionaliteten af kontrollerne med den daglige ledelses udøvelse af det regnskabsmæssige skøn samt udføre passende substanshandlinger (jf. afsnit A84-A86)
- d) opstille et punkttestimat eller et interval til vurdering af den daglige ledelses punkttestimat

Af indbringelsesskrivelsen af 19. juni 2017, side 24, under retligt grundlag (revisionsmæssige forhold) gengiver klager ovennævnte punkt 13 b, men undlader derimod at gengive punkt 13 a, hvor det fremgår, at begivenheder, der er indtruffet frem til datoen på revisors erklæring kan give revisor overbevisning om værdien af regnskabsmæssige skøn. Videre fremgår det efterfølgende på side 28, at:

” ...
efterfølgende salg ikke i sig selv kan bekræfte dagsværdien, men kan medvirke til at underbygge denne
 ... ”

Af ISA 540 A63 fremgår videre følgende (fremhævelse foretaget af undertegnede):

”...
*Begivenheder, der indtræffer frem til datoen på revisors erklæring, kan undertiden give tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for et regnskabsmæssigt skøn. Eksempelvis kan salg af hele lageret af et produkt, som er blevet erstattet kort tid efter periodeafslutningen, give revisionsbevis med hensyn til skønnet over produktets nettorealisationseværdi. **I sådanne tilfælde er der ikke nødvendigvis behov for at udføre yderligere revisionshandlinger på det regnskabsmæssige skøn, forudsat at der er opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for begivenhederne.***
 ... ”

Det gøres af indklagede gældende, at det forhold, at de indregnede dagsværdier er baseret på en DCF-model fratrukket en væsentlig udbudsrabat, medfører, at netop kontrol til efterfølgende salg til tredjemand i denne situation udgør et både egnet og tilstrækkeligt revisionsbevis. Det ville således ikke have tilført yderligere revisionsbevis, såfremt indklagede i større omfang end sket, havde forholdt sig til de foretagne DCF-beregninger.

Af indbringelsesskrivelsen af 19. juni 2017, side 27, fremgår, at der ikke i arbejdsrapporterne foreligger en DCF-beregning på værdien af J. Dette er indklagede enig i, idet det videre bemærkes, at værdien af kapitalandelen i J er indregnet på baggrund af udbudskursen, som er kontrolleret til efterfølgende salg.

Af indbringelsesskrivelsen af 19. juni 2017, side 28, fremgår, at indklagede ikke har dokumenteret at have forholdt sig til, hvornår de omtalte kapitalandele er tegnet, herunder til det forhold, at nogle tegninger er sket efterfølgende balancedagen. Der henvises i den forbindelse til den mailkorrespondance, som citeres i indbringelsesskrivelsen af 19. juni 2017, side 10, hvilken dokumenterer, at der har været drøftelser mellem indklagede og selskabets ledelse om den

indregnede værdi og indhentelse af det fornødne revisionsbevis og dermed, at indklagede har udvist professionel skepsis.

Af indbringelsesskrivelsen af 19. juni 2017, side 29, fremgår, at indklagede ikke har forholdt sig til størrelsen af de foretagne værdireguleringer, videre at alle kapitalandele er anskaffet til væsentligt lavere værdier i regnskabsåret, og endelig at der er tale om kapitalandele i selskaber, som er i en vækstfase, og hvor yderligere kapital er en betingelse for, at selskaberne kan drives videre. Indklagede har imidlertid foretaget en samlet vurdering af kapitalandelene. Det fremgår således, at *"det kun er G, der handles til en anelse lavere værdi mens de øvrige handles til en højere værdi"*. Den lavere værdi i G udgjorde 64 t.kr., mens de øvrige andele i H, I og F Group er blevet solgt til priser, der samlet ligger 4.107 t.kr. over den indregnede dagsværdi. På den baggrund kan indklagede ikke tiltræde det af klager vedrørende klagepunkt 1.b.1 anførte, idet der blev foretaget en samlet vurdering af kapitalandelene, der er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model.

Indklagede har yderligere gjort gældende, at følgende udsagn er centralt i klagers argumentation i relation til dette punkt:

"...
Styrelsen fastholder, at efterfølgende salg til 3. mand ikke i sig selv kan bekræfte dagsværdien af de pågældende kapitalandele.
..."

Det skal hertil bemærkes, at det videre er et faktum, at der - såvel forud for statusdag, på selve statusdagen som efter statusdagen - har været gennemført handler. Der henvises i den forbindelse til de vedhæftede kontoudtog, der fremlægges som indklagedes bilag A til D. Der blev således i de respektive selskaber oprettet 4 konti (et til hvert selskab), hvortil der blev indbetalt kapitalforhøjelser. I forbindelse med den gennemførte revision blev således også såvel inddraget DCF-modeller, som handler med 3. mand. Ovennævnte blev vurderet at være et stærkt, egnet og tilstrækkeligt revisionsbevis. Indklagede kan således heller ikke tiltræde klagers synspunkt om, at der alene var tale om begrænset handelsaktivitet. Det fremgår således også af de vedhæftede 4 kontoudtog (Bilag A-D), at der er gennemført ganske mange kapitalforhøjelser, der således er med til at understøtte værdien.

Indklagedes bemærkninger til klagepunkt 1.b.2: Kapitalandele, der ikke er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model:

Kapitalandele, der ikke er værdiansat med udgangspunkt i DCF-model kan specificeres som følger:

	3,8
K A/S	
D	7,7
Y	2,6
K/S Q	1,0
O	0,3
P	0,1
Andre kapitalandele	0,6
I alt	16,1

Af indbringelsesskrivelsen af 19. juni 2017, side 30, fremgår, at indklagede udover at have beskrevet beregningen af den foretagne nedskrivning ikke har taget stilling til værdiansættelsen af kapitalandele og obligationer i K A/S. Hertil skal bemærkes, at værdien af K A/S er nedskrevet til

nul, mens obligationerne i selskabet er nedskrevet forholdsmæssigt og på balancedagen udgjorde 3,8 mio.kr. efter nedskrivning på 4,1 mio.kr. [bilag 10]. Nedskrivningen er foretaget på baggrund af detaljeret information, som er udførligt beskrevet i ledelsesberetningen i årsregnskabet for K A/S [bilag 43]. Indklagede har udfordret ledelsen omkring disse nedskrivninger. Der er derfor heller ingen berettiget tvivl om, om hvorvidt indklagede har foretaget en efterprøvelse af værdierne.

Det fremgår videre af indbringelsesskrivelsen, at kapitalandele i D selskaberne er nedskrevet til kurs 60 med udgangspunkt i samtaler med investorerne om prisen. Dette svarer til en nedskrivning på 5,1 mio.kr. Det fremhæves, at indklagede har anført, at afkastet er beregnet til at være 11%. Dokumentationen af værdiansættelsen af de øvrige kapitalandele er ikke anfægtet af klager. Det gøres sammenfattende vedrørende klagepunkt 1.b.2 gældende, at indklagede ved de udførte handlinger har udført tilstrækkelige revisionshandlinger og udvist den fornødne professionelle skepsis ved den udførte revision af værdipapirer, som er indregnet til dagsværdi, til at dette opfylder minimumskravene til god revisorskik.

Klagepunkt 1c

Klager har i gennemgangen af revisionsbeviset for tilgodehavender i ganske betydeligt omfang fokuseret på indholdet af de omgjorte årsregnskaber for C A/S for regnskabsåret 1. juli 2014 – 30. juni 2015, dateret pr. 15. juli 2016. I dette regnskab sker der en række korrektioner og ændringer. Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at revisionen i sagens natur forholder sig til det materiale og de forhold, der er gældende på påtegningstidspunktet – der for det første godkendte årsregnskab for regnskabsåret 1. juli 2014 – 30. juni 2015, var påtegnet pr. 30. november 2015, mens det for det omgjorte årsregnskab for samme regnskabsår (1. juli 2014 – 30. juni 2015 er påtegnet) skete pr. 15. juli 2016. Det gøres i den forbindelse af indklagede gældende, at der foreligger den nødvendige revisionsdokumentation for, at der var tilstrækkeligt revisionsbevis for de i årsregnskabet for regnskabsåret 1. juli 2014 – 30. juni 2015, påtegnet pr. 30. november 2015 indregnede tilgodehavender, på tidspunktet for indklagedes påtegning heraf. I forbindelse med revision er der således også udført et omfattende arbejde omkring vurdering af tilstedeværelsen, fuldstændigheden og værdiansættelsen af tilgodehavender. Der er i den forbindelse afstemt mellemværende til øvrige regnskaber, videre har revisionen forespurgt ledelsen om deres holdninger til fordringerne, samt videre foretaget vurdering af det modtagne materiale i relation til værdiansættelse.

På den baggrund kan indklagede ikke tiltræde påstanden vedrørende dette punkt. Det er således kendetegnende for klagers argumentation i relation til dette punkt, at man – ukritisk – lægger til grund, at det grundlag og de omstændigheder der har medført de korrektioner, der bliver udført i det omgjorte regnskab for regnskabsåret 1. juli 2014 – 30. juni 2015, påtegnet pr. 15. juli 2016, tillige uden videre antages at have været gældende godt 8 måneder tidligere, altså pr. 30. november 2015. Imidlertid er det et faktum, at en række korrektioner i det omgjorte regnskab sker på baggrund af, at der netop er en sådan tidsmæssig forskel. I perioden fra 30. november 2015 til 15. juli 2016, er det således videre et faktum, at der dels er en negativ udvikling i C A/S, dels er megen negativ omtale i pressen vedrørende C A/S. Denne negative udvikling og negative omtale, var derimod ikke tilstede på påtegningstidspunktet. Det er derfor vidt forskellige forudsætninger, der var gældende på de respektive påtegningstidspunkter. Til illustration heraf skal eksempelvis henvises til det omgjorte regnskab pr. 15. juli 2016, side 16, hvor anføres følgende:

”...

I forhold til Det Oprindelige Årsregnskab for 2014/15 er der i Det Korrigerede årsregnskab foretaget korrektioner vedrørende fejlbehæftede forhold samt afledte

korrektioner som følge af ny viden, om forhold, der eksisterer pr. balancedagen, opnået i perioden 13. november 2015 – 15. juli 2016.

...”

Vedrørende tilgodehavendet i D P/S, gøres det gældende, at værdien af dette tilgodehavende i tilstrækkelig grad er dokumenteret. Videre er det ledelsen, der har aflagt årsregnskabet og dermed er ansvarlig for de indregnede tilgodehavender. Det er indklagedes ansvar, at efterprøve disse informationer og den dokumentation, som indklagede har fået forelagt. I konklusion skriver indklagede således blandt andet [Bilag 22]:

” ...

Største post er tilgodehavendet hos D som stemmer til regnskabet pr. 31/12 2014 herfor. Vi har renteberegnet beløbet som mangler at blive bogført ved D. Tilgodehavendet vurderes at være værdiansat korrekt og bliver enten udbetalt eller konverteret til kapital. Hvis der konverteres til kapital bliver det til værdien af P/S selskaberne nedenunder, der giver et gns. afkast på 11% jf. tal modtaget fra den [nationalitet] administrator X. Tilgodehavendet forventes indfriet i forbindelse med at der modtages udbytte fra den [nationalitet]fond (krav om udlodning af 90% af årets resultat) eller konvertering til aktier. Der er i øjeblikket planer om at sammenlægge de 6 P/S selskaber for en mere strømlignet administration mv. inden 31/12 2015. I den forbindelse forventes der at kunne ske konvertering eller salg af aktier. Ledelsen forventer ikke tab i forbindelse med tilgodehavendet, og evt. konvertering vil ske forholdsmæssigt, således at værdien bevares. Det er vore vurdering at der ikke forventes tab på tilgodehavendet, jf. oplysning fra ledelsen og rapportering modtaget fra X. Som følge af en vurdering af solcelleanlæggene i Italien foretaget af uafhængig mægler, har fonden valgt at nedskrive anlæggenes værdi, baseret på at de hidtidige tariffer for salg af strøm til staten [land] er sat ned med tilbagevirkende kraft. Resultatet før afskrivninger er ca. 8% ringere end budgetteret, men det samlede afkast af investeringen er stadig IRR 11%. Det er således stadig en rentabel investering der giver driftsoverskud, men de ekstarordinære nedskrivninger har betydet et negativt regnskabsmæssigt resultat for 2014. Afskrivningerne bliver således lavere i fremtiden og de regnskabsmæssige resultater vil forbedres tilsvarende. Vi er enige i ledelsens beskrivelser af investeringen og den forventede fremtidige afkast, baseret på budgetter fra administrator i [land], X.

...”

Ledelsen har også overfor indklagede via ledelsespåtegningen, ledelsens regnskabsberetning samt afstemninger af diverse mellemregninger mellem koncernforbundne selskaber, bekræftet tilstedeværelsen og rigtigheden af tilgodehavender. Med udgangspunkt i årsregnskabet for D P/S, de foreliggende budgetter samt ledelsens udtalelser, er punktet tilstrækkeligt dokumenteret, og derfor kan klagers påstand på dette punkt ikke tiltrædes. Med hensyn til E ApS gøres det gældende, at den indregnede værdi er korrekt. Ledelsen vurderede, at en nedskrivning af tilgodehavendet svarende til den negative egenkapital i selskabet var det korrekte. Indklagede var enige i ledelsens vurdering.

Indklagede har supplerende gjort gældende, at samtlige disse klagepunkter er korrigeret i det omgjorte regnskab. Det forekommer på den baggrund som en nærliggende antagelse, at klagen vedrørende dette klagepunkt i al væsentlighed er baseret på det omgjorte regnskab, og dermed ikke tager højde for betydningen af det tidsmæssige spænd og relevante hændelsesforløb, der, i al

væsentlighed, er årsagen til korrektionerne i det omgjorte regnskab set i forhold til det oprindelige regnskab.

Klagepunkt 1d

Det gøres gældende, at der foreligger tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis. Indklagede er i den forbindelse enig i det af klager anførte om, at revisionen har bestået i en omfattende gennemgang af salgstransaktioner. Der er således også via stikprøve på en af faktureringerne dokumentation herfor. Således anføres:

” ...
*Gennemgangen gav ikke anledning til bemærkninger.
Vedhæftet grundlag for fakturering til de 5 selskaber på hver 740 tkr. ex moms.
HF har erhvervet ret til honoraret i forbindelse med aftalen om udbuddet.*
... ”

Der er i arbejds materialet vedlagt de 5 udbud, der viser, at C A/S har udført ydelsen, idet de har leveret de 5 udbud. Det gøres på den baggrund gældende, at når det kan dokumentere, at den udførte ydelse er tilendebragt, kan den pågældende indtægtsføres. I tilknytning til ovennævnte bemærkes, at revisionen er baseret på væsentlighed og risiko på gennemførelse af en række handlinger. Det gøres i den forbindelse gældende, at den udførte revision og dokumentationen heraf er passende. Der er således ved gennemgang af gennemførte projekter opnået bevis på baggrund af stikprøver.

Klagepunkt 1e

Det gøres gældende, at der foreligger tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis. Indledningsvis henvises til det ovenfor punkt 1. c anførte vedrørende betydningen af den tidsmæssige forskel i forhold til påtegningstidspunktet på henholdsvis årsregnskabet pr. 30. november 2015 og 15. juli 2016 – og de heraf følgende forskellige forudsætninger. Ledelsen har i regnskabet for regnskabsåret 1. juli 2014 – 30. juni 2015, påtegnet pr. 30. november 2015 - valgt at aktivere udskudt skatteaktiv på 4,5 mio. kr. Revisionen har bl.a. i den forbindelse gennemgået budgetter, udarbejdet af ledelsen. Dette er sket på møde med ledelsen den 30. oktober 2015. I arbejdsdokumentation anfører indklagede herom, bl.a. [Bilag 29]:

” ...
Der er afsat skatteaktiv af skattemæssigt uudnyttet underskud. Ledelsen har udarbejdet et budget med forventet indtjening for årene 2015/16 til 2020/21. Heraf fremgår det. Selskabet ændrer strategi i forhold til indtjening, da selskabet fremover i højere grad vil fakturere deres ydelser. Det sker særligt med baggrund i at selskabet vil etablere sig i [land] og [land], men hvor omkostningsbasen på udviklingen stadig vil ligge i [land]. Fakturering vil ske på ens kriterier, således at der vil være dokumentation for transfer pricing. Faktureringen fra [land] vil generere skattepligtig indkomst i selskabet. Det er ikke planen at selskabet skal have bestemmende indflydelse på projektselskaber i fremtiden, ud fra den erfaring der er opnået ind til nu. På den korte bane vil der blive rejst yderligere kapital i O hvor der pt. kører annoncering i bla. [avis]. Derudover rejses yderligere kapital i J, N, I, F (F), M, Å, samt et nyt ejendomsselskab som er under forhandling, herunder et større boligejendomsprojekt i [by]. Sidste projekt er det eneste der pt. ikke er indgået

*aftale på. Når kapitalen er rejst, fremsendes faktura for udført arbejde, hvorved der budgetteres med skattepligtige positive indkomster. Virksomhedens forventede salg ud over den kendte periode er skaleret i forhold til de erfaringer selskabet har gjort på driften ind til nu, herunder de sælgere der pt. er under uddannelse og godkendelse. Omsætningsvæksten er baseret på forventninger om nye projekter hvert år, hvor der forventes at blive rejst 300 mio. i kapital pr. år. Herudfra er omkostningsbasen baseret, herunder erfaringer opnået på nuværende tidspunkt i markedet og kapacitet pr. ansat. På baggrund af det af ledelsen godkendte budget vil selskabet kunne udnytte den det skattemæssige underskud indenfor en periode på 3-5 år, hvorfor det udskudte skatteaktiv er medtaget til kurs 100. Skatteaktivet forventes udnyttet fuldt ud i regnskabsåret 2018/19. Der henvises til vedlagte budget, hvor den skattepligtige indkomst er vist på første faneblad. Ledelsens budgetter har tidligere blevet realiseret, dog ikke ved den forventede aktivitet (solenergi) men ved venture/investerings og udviklingselskab i virksomheder med udviklingspotentiale. Budget og planer er gennemgået med os ved møde den 30/10 2015. Budgettet er godkendt af direktion og fremlagt for bestyrelsen. Ud over de usikkerheder er der i et budget, har vi ikke fundet anledning til at betvivle at virksomheden kan opnå de forudsatte mål.
... ”*

Det gøres på den baggrund af indklagede gældende, at der foreligger tilstrækkelig dokumentation – og dermed revisionsbevis - for det indregnede skatteaktiv. Det bemærkes i den forbindelse, at klager i deres indgangsvinkel synes meget fokuserede på det omgjorte regnskab fra 15. juli 2016 og de deri foretagne nedskrivninger. Det gøres i den forbindelse af indklagede gældende, at vurderingen af et givent revisionsbevis, skal ske på baggrund af de på påtegningstidspunktet foreliggende forhold. Dette i modsætning til eksempelvis ”... afledte korrektioner som følge af ny viden...” i et efterfølgende omarbejdet årsregnskab. Dette gælder i almindelighed, men det må i særdeleshed gøre sig gældende ved Revisornævnets stillingtagen til grundlaget for en påstand om at indklagede skal pålægges sanktioner af strafferetlig karakter og indhold. I den forbindelse kan indklagede konstatere, at hverken indklagede eller Revisornævnet – og formentlig heller ikke klager - er bekendt med hvilken ”ny viden” der er tale om og ej heller om denne nye viden udgøre 10, 20 eller eksempelvis 95 % af grundlaget for de i årsregnskabet pr. 15. juli 2016 foretagne korrektioner. Derimod er det et faktum, at perioden fra 30. november 2015 til 15. juli 2016, var en særdeles turbulent periode for C A/S. Indklagede gør på den baggrund gældende, at have handlet i overensstemmelse med god revisorskik.

Klagepunkt 1f

Man må forholde sig til forholdene på påtegningstidspunktet den 30. november 2015 – og ikke det efterfølgende tidspunkt 15. juli 2016, jf. i det hele det ovenfor punkt 1.c og 1.e anførte. Den 30. november 2015 var C A/S en virksomhed i vækst og med en betydelig egenkapital. Selskabet havde videre ingen bankgæld, der var derimod likvide indeståender på bankkonti, og der var videre en historik fra tidligere, der dokumenterede, at hvis der var behov for yderligere finansiering, så skete det ved indskud fra ny eller hidtidige kapitalejere. I indklagedes konklusion er herom bl.a. anført:

”...

Udviklingen er som forventet jf. budget hvor man realiserer en omsætning i december på 20 mio kr. Det er således ledelsens forventninger at resultatet for

regnskabsåret vil realiseres som forventet. Øvrige koncernselskabers drift forventes også realiseret som forventet. Ledelsen har oplyst at de ikke er bekendt med andet på tidspunktet for aflæggelse af regnskabet 13/11 2015. TLO / AA.

... ”

Hvis man ser på selskabets drift på påtegningstidspunktet pr. 30. november 2015, så var der således ingen indikationer på going concern udfordringer. I Indklagedes konklusion anføres således også:

” ...

Selskabet har en flot udvikling i 2015. Budgettet for de næste år viser ligeledes forventninger om en høj vækst. Det konkluderes derfor, at der ikke er nogen usikkerhed med going concern.

... ”

Videre henvises til det i arbejdsmaterialet indeks 29.6 vedlagt budget for det kommende år. Heraf fremgår, at der forventes væsentlige indtægter i de kommende år. Budgetterne for virksomheden var således – bedømt på tidspunktet for påtegningen – realistiske og når videre henses til, at der ikke var nogen bankgæld mv. og under hensyntagen til deres evne til kapitalfremskaffelse, fandtes der ikke – på daværende tidspunkt - grundlag for at rejse tvivl om selskabets evne til going concern for den kommende regnskabsperiode. Som følge heraf, er der ikke grundlag for det af klager fremførte under dette klagepunkt.

Klagepunkt 1g

Der er således sket en del handler med de nævnte kapitalandele, hvorved der er fremkommet dokumentation for dagsværdi. Det er i den forbindelse efter indklagedes opfattelse ikke korrekt, at handlerne alene baserer sig på interne handler. Forholdene omkring ændringer i anvendt regnskabspraksis er beskrevet i regnskabet, og indklagede er uenig i klagers betragtninger om, at den regnskabsmæssige begrebsramme ikke er overholdt.

Klagepunkt 2

Ledelsen i C valgte at præsentere værdireguleringer af kapitalandele til dagsværdi, som en del af omsætningen. Det er med den begrundelse, at investering i kapitalandele er en del af selskabets hovedaktivitet. I afsnittet vedrørende anvendt regnskabspraksis er blandt andet anført:

” ...

Dagsværdireguleringen af kapitalandele og andre værdipapirer indregnes som en del af omsætningen.

... ”

Det er på den baggrund indklagedes opfattelse, at en regnskabslæser er gjort opmærksom på forholdet. Videre bemærkes, at en ændret præsentation ikke vil ændre selskabets resultat. Det er derfor indklagedes opfattelse, at en regnskabslæser ikke ville drage andre konklusioner på baggrund af en ændret præsentation.

Klagepunkt 3

Indklagede er ikke enig i den beskrivelse, som klager anfører i deres argumentation. Det anføres således blandt andet:

” ...

at beslutningen om gældskonvertering ikke var vedtaget på balancedagen.

... ”

Det skal i den forbindelse bemærkes, at ledelsen i C på et møde i juni vedtog gældskonverteringen.

Videre anfører Klager:

” ...

Styrelsen bemærker, at en kapitalforhøjelse kun kan indregnes i årsregnskabet som selskabskapital, såfremt beslutning om konvertering af gæld er gennemført før balancedagen.

... ”

Hertil bemærkes, at beslutningen blev gennemført før balancedagen. Den er vedtaget på et ledermøde i slutningen af juni – altså før regnskabsårets afslutning. Det bemærkes videre, at der er fuld gennemsigtighed for regnskabslæser i årsregnskabet. Der er i noterne oplyst, hvornår registreringen er sket. Registreringen er først sket ultimo september. Indklagede har ikke rådgivet eller assisteret med dette.

Klagepunkt 4

Selskabet har i deres årsregnskab for 2014/15 medtaget beskrivelse under afsnittet ”Anvendt regnskabspraksis” af ændringer til den anvendte regnskabspraksis. Informationen herom fremgår således af årsrapporten.

Klagepunkt 5

I først afsnit i beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis har selskabet medtaget beskrivelse af dele af korrektionerne.

Revisornævnets begrundelse og afgørelse:

Klagepunkt 1a

Revisornævnet lægger til grund som ubestridt, at det ikke af planlægningsmemoet for C A/S for regnskabsåret 2014/15 fremgår, at virksomheden har ændret regnskabspraksis for måling af kapitalandele fra kostpris til dagsværdi, og at det alene er omtalt, at værdiansættelsen af kapitalandele revideres, og risikoprofilen er anført til normal, hvilket også er gældende for alle regnskabsposter. Revisornævnet finder, at der foreligger et væsentligt element af regnskabsmæssige skøn hvilket, sammenholdt med, at der er tale om værdiansættelse af unoterede kapitalandele, medfører, at der er tale om en høj risiko. Efter en samlet vurdering, herunder efter den af Erhvervsstyrelsen fremlagte dokumentation, finder Revisornævnet herefter ikke, at indklagede har udført tilstrækkelige risikovurderingshandlinger.

Herved har indklagede tilsidesat god revisorskik som anført i klagepunktet, jf. revisorlovens § 23, stk. 1, og § 16, stk. 1.

Klagepunkt 1.b.1

Revisornævnet lægger til grund som ubestridt, at værdiansættelserne af selskabets værdipapirer tager udgangspunkt i dagsværdier og DCF-modeller. Revisornævnet lægger endvidere til grund, at

de faktiske handler med værdipapirerne til understøttelse af DCF-beregningerne er kontrolleret. Desuden er der taget stikprøver, beregnet ud fra CaseWares beregningsmodeller.

Som anført i Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse og som understøttet af den for Revisornævnet fremlagte dokumentation af indklagedes arbejdsrapporter, fremgår det ikke af indklagedes revisionsdokumentation, at indklagede har forholdt sig til de benyttede DCF-modeller, herunder de data og forudsætninger, der indgår i modellerne samt pålideligheden af de foretagne DCF-beregninger sammenholdt med beregningerne i prospektet, der er reduceret med udbudsrabat. Nævnet bemærker, at et salg til tredjemand i den konkrete situation kan understøtte en værdiansættelse, men ikke i sig selv kan dokumentere denne alene. Det kan ikke lægges til grund, at de kapitalandele, der indgår i regnskabet, kan værdiansættes på samme måde, som hvis der fandtes et velfungerende marked for disse. Nævnet finder det herefter godtgjort, at indklagede ikke har udført tilstrækkelige revisionshandlinger. Yderligere fremgår det ikke af dokumentationen, at indklagede har forholdt sig til tidspunktet for tegning af kapitalandele, samt hvilken indflydelse dette kunne have på værdiansættelsen.

Ved ikke at have dokumenteret tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis vedrørende værdiansættelsen af selskabets værdipapirer, der er målt til dagsværdi har indklagede tilsidesat god revisorskik som anført i klagepunktet, jf. revisorlovens § 23, stk. 1, og § 16, stk. 1.

Klagepunkt 1.b.2

Revisornævnet lægger til grund som ubestridt, at værdiansættelserne af selskabets værdipapirer tager udgangspunkt i dagsværdier og DCF-modeller. Revisornævnet lægger endvidere til grund, at de faktiske handler med værdipapirerne til understøttelse af DCF-beregningerne er kontrolleret. Desuden er der taget stikprøver, beregnet ud fra CaseWares beregningsmodeller.

Som anført i Erhvervsstyrelsens indbringelsesskrivelse og som understøttet af den for Revisornævnet fremlagte dokumentation af indklagedes arbejdsrapporter fremgår det, at kapitalandelene i ”D selskaberne” er nedskrevet til kurs 60, og at dette på baggrund af samtaler med investorerne er vurderet til at være den reelle handelsværdi, og at tarifnedsættelsen presser dagsprisen ned. Revisornævnet lægger til grund, at det ikke af indklagedes arbejdsrapporter ses, hvilken revision der er udført vedrørende indregning af andele i K Fonden, og at indklagedes stillingtagen til det i ledelsesberetningen beskrevne om manglende lejeindtægter og fortsat finansiering ikke fremgår.

Ved ikke at have dokumenteret tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis vedrørende værdiansættelsen af selskabets værdipapirer, der er målt til dagsværdi har indklagede tilsidesat god revisorskik som anført i klagepunktet, jf. revisorlovens § 23, stk. 1, og § 16, stk. 1.

Klagepunkt 1c

Revisornævnet lægger til grund – som det fremgår af de fremlagte dokumenter – at mellemregningen med D P/S på 5.409.000 kr. vedrører overkurs for seks andele i K Fonden, som C A/S har faktureret til selskabet, og at tilgodehavendet forventes indfriet i forbindelse med at der modtages udbytte fra den [nationalitet] fond eller ved konvertering af aktier. Revisornævnet lægger endvidere til grund – som det fremgår af de fremlagte dokumenter – at negative tilgodehavender hos E ApS på 2.500.000 kr. er modregnet i selskabet egenkapital.

Da indklagede ikke vedrørende tilgodehavendet hos D P/S har dokumenteret at have forholdt sig til materialet fra X, herunder budgetmaterialet, og endvidere ikke ses at have forholdt sig til de beskrevne forudsætninger samt til værdiansættelsen af tilgodehavendet, og om det kunne forventes indfriet til den indregnede værdi, og vedrørende tilgodehavendet hos E ApS ikke ses at have forholdt sig til, hvorvidt selskabet forventes at have evne til at indfri dette, har indklagede ikke dokumenteret at have opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis vedrørende værdiansættelsen af tilgodehavenderne, og har herved tilsidesat god revisorskik som anført i klagepunktet, jf. revisorlovens § 23, stk. 1, og § 16, stk. 1. Nævnet bemærker særligt, at indklagedes henvisning til, at der foreligger en mæglervurdering af solcelleanlægget i [land], ikke kan tillægges afgørende betydning. Henset til aktivets størrelse mv. burde der være søgt bistand hos en [nationalitet] revisor med henblik på en korrekt værdiansættelse.

Klagepunkt 1d

Revisornævnet lægger til grund, at revisionen har bestået i en omfattende gennemgang af salgstransaktioner. Som anført i Erhvervsstyrelsen indbringelsesskrivelse og som understøttet af den for Revisornævnet fremlagte dokumentation af indklagedes arbejdsrapporter, findes det godtgjort, at dokumentationen ikke omfatter indklagedes stillingtagen til, om rettighederne til de indregnede honorarer ved tegningsudbud er opnået pr. 30/6 2015. Indklagede har således ikke forholdt sig til, om eventuelle betingelser i kontraktsgrundlaget, der udgør grundlaget for honorarkravene, er opfyldt pr. 30/6 2015. Herved har indklagede ikke på tilstrækkelig vis dokumenteret revisionen af selskabets omsætning. Indklagede har således tilsidesat god revisorskik som anført i klagepunktet, jf. revisorlovens § 23, stk. 1, og § 16, stk. 1.

Klagepunkt 1e

Revisornævnet lægger til grund – som det fremgår af de fremlagte dokumenter – at skatteaktivet er opstået som følge af skattemæssige underskud fra tidligere år, og at budget og planer er gennemgået med ledelsen. Omsætningsvæksten er baseret på, at der forventes at blive rejst 300 mio. kr. i kapital pr. år, at omkostningerne er baseret herpå, og at det forventede salg er skaleret ud fra selskabets hidtidige erfaringer.

Revisornævnet kan tiltræde det af Erhvervsstyrelsen anførte om, at det er en væsentlig mangel ved den udførte revision, at indklagede ikke har dokumenteret at have forholdt sig til, at der i det foreliggende budget først forventes at være skattemæssigt overskud fra år 3, og at der forventes yderligere skattemæssige underskud for de kommende to regnskabsår. Indklagede har dermed ikke udvist den fornødne, professionelle skepsis, og har desuden ikke konkret redegjort for, hvilke hidtidige erfaringer forventningerne i budgettet er baseret på.

Herved har indklagede tilsidesat god revisorskik som anført i klagepunktet, jf. revisorlovens § 23, stk. 1, og § 16, stk. 1.

Klagepunkt 1f

Som anført i Erhvervsstyrelsen indbringelsesskrivelse må det anses for godtgjort, at dokumentationen for den af indklagede udførte revision vedrørende going concern har været utilstrækkelig, idet indklagede har anført, at den planlagte drift for det kommende regnskabsår ikke medfører likviditetsbehov udover de bevilligede kreditter. Indklagede har konstateret, at budgettet for de kommende år viser forventninger om høj vækst, men det fremgår ikke ud fra indklagedes arbejdsrapporter, at indklagede har dokumenteret at have forholdt sig til, hvorvidt dette forventes at være realistisk. Ligeledes foreligger der ikke likviditetsbudget eller oversigt over eventuelle

planlagte pengestrømme i selskaberne som led i vurderingen af going concern, men alene et resultatbudget.

Herved har indklagede tilsidesat god revisorskik som anført i klagepunktet, jf. revisorlovens § 23, stk. 1, og § 16, stk. 1.

Klagepunkt 1g

Revisornævnet lægger til grund – som det fremgår af de fremlagte dokumenter – at den ændrede klassifikation af omsætningsaktiver primært omhandler selskabets beholdning af obligationer i K A/S, som var klassificeret som ”andre tilgodehavender” i årsregnskabet for 2013/14, og klassificeret som kapitalandele i dattervirksomheder og indregnet til dagsværdi i årsregnskabet for 2014/15.

Som anført i Erhvervsstyrelsen indbringelsesskrivelse og som understøttet i den fremlagte dokumentation af indklagedes arbejdsrapporter findes det godtgjort, at indklagede ikke på tilstrækkelig vis har dokumenteret sin kontrol af overholdelse af den regnskabsmæssige begrebsramme, for så vidt angår ændring af anvendt regnskabspraksis, herunder indregning, måling og præsentation af sammenligningstal i årsregnskabet, idet indklagede ikke har redegjort for, hvorvidt køb og salg er sket internt i selskaber delvist ejet af C A/S samt at kostprisen svarer til dagsværdien pr. 30. juni 2014.

Herved har indklagede tilsidesat god revisorskik som anført i klagepunktet, jf. revisorlovens § 23, stk. 1, og § 16, stk. 1.

Klagepunkt 2

Revisornævnet lægger til grund, at omsætning indgår i årsregnskabet for 2014/15 med 46,3 mio.kr. og at der heri indgår værdiregulering af kapitalandele med 37,4 mio.kr. Indregning af dagsværdiregulering er foretaget over omsætningen, da det er selskabets hovedaktivitet at handle ejerandele. Som anført i Erhvervsstyrelsen indbringelsesskrivelse kan værdiregulering af regnskabsposter til dagsværdi i henhold til årsregnskabsloven ikke indregnes som omsætning i et årsregnskab. På denne baggrund findes det godtgjort, at den foretagne præsentation af omsætning i selskabets årsregnskab ikke er i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser, og at indregningen af dagsværdireguleringen som omsætning medfører, at selskabets omsætning ikke er korrekt præsenteret i årsregnskabet. Indklagede burde derfor have taget forbehold for, at opgørelsen af selskabets omsætning ikke er i overensstemmelse med årsregnskabslovens præsentationskrav, jf. erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk.2. Indklagede har herved overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2 som anført i klagepunktet og har derved handlet i strid med god revisionskik.

Klagepunkt 3

Revisornævnet lægger til grund, at der i egenkapitalen er indregnet en kapitalforhøjelse på 20 mio.kr. Kapitalforhøjelsen er afspejlet i årsregnskabet som en kontant kapitalforhøjelse. Det fremgår af sagen, at der i realiteten var tale om en gældskonvertering vedrørende gæld til moderselskabet C Holding A/S. Det fremgår, at indklagede i sine arbejdsrapporter har konstateret, at kapitalforhøjelsen er registreret efter selskabets balancedag, og at dette er noteret i egenkapitalnoten i årsregnskabet. Revisor har ikke dokumenteret at have undersøgt, hvorvidt grundlaget for at indarbejde kapitalforhøjelsen var til stede på balancedagen. Kapitalforhøjelsen kan kun indregnes i årsregnskabet som selskabskapital, såfremt beslutning om konvertering af gæld er besluttet senest på balancedagen. Endvidere er der tale om, at egenkapitalen efter kapitalforhøjelsen og årets overskud er på ca. 85 mio. kr., og der er således tale om et væsentligt forhold. Herved har

indklagede overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, idet indklagede skulle have taget forbehold i sin erklæring for, at der er foretaget indregning af forhøjelse af selskabets kapital i strid med årsregnskabslovens bestemmelser.

Klagepunkt 4

Det fremgår af årsrapporten, at den foretagne ændring af anvendt regnskabspraksis ikke er omtalt i ledelsens beretning, men at den er omtalt under punktet ” anvendt regnskabspraksis” i årsrapporten. Endvidere fremgår, at der ikke er særlig usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten. Revisornævnet finder, at der er tale om væsentlige ændringer af regnskabspraksis, og at den regnskabsmæssige indvirkning heraf må anses for at have væsentlig betydning for regnskabslæser. Revisornævnet lægger til grund, at værdiansættelsen ved tegning af aktier er sket på baggrund af DCF-modeller, hvor forudsætningerne er fremtidige hændelser. Herefter kan ledelsens beretning på baggrund af den manglende omtale af ændringen samt den manglende angivelse af usikkerheden i forbindelse med værdiansættelsen ikke anses for at opfylde årsregnskabslovens krav til ledelsens beretning. Herved har indklagede overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 5, stk. 7, idet indklagedes udtalelse om ledelsesberetningen skulle have været modificeret.

Klagepunkt 5

Det fremgår af årsrapporten, at den foretagne ændring af anvendt regnskabspraksis er omtalt under punktet ” anvendt regnskabspraksis” i årsrapporten. Det fremgår ikke af omtalen hvilken indvirkning, ændringen har haft på årsregnskabet. I årsregnskabet indgår kapitalandele, der er værdiansat efter DCF-modeller, med 43,6 mio. kr. svarende til 35% af balancesummen. Revisornævnet finder, at der er tale om væsentlige forhold af regnskabsmæssig betydning, hvis indvirkning må anses for at have væsentlig betydning for regnskabslæser, og at disse således burde have været beskrevet i årsregnskabet.

Herved har indklagede overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, idet indklagede skulle have taget forbehold i sin erklæring for, at der mangler oplysninger i årsregnskabet om indvirkningen af de foretagne ændringer af anvendt regnskabspraksis.

Sanktionsfastsættelse

Ved lov nr. 631 af 8. juni 2016, der trådte i kraft den 17. juni 2016, er det forudsat, at mindre sager, der tidligere blev indbragt for Revisornævnet i forbindelse med en kvalitetskontrol og medførte bøder på op til ca. 25.000 kr., fremover af Erhvervsstyrelsen skal afsluttes med påbud eller påtale.

Efter straffelovens § 3 er udgangspunktet, at såfremt straffelovgivningen på tidspunktet for foretagelsen af den strafbare handling er forskellig fra straffelovgivningen på afgørelsestidspunktet, afgøres spørgsmålet om strafbarhed og straf efter den senere lov, dog at afgørelsen ikke derved må blive strengere end efter den ældre lov. Efter Revisornævnets praksis tages der, såfremt der ikke er specifikke lovbestemmelser herom, udgangspunkt i straffelovens almindelige bestemmelser, idet Revisornævnets kompetence angår ikendelse af disciplinærstraffe.

Det fremgår af forarbejderne til lov 631 af 8. juni 2016 om ændring af revisorloven og forskellige andre love blandt andet til ændringen af § 44, der omhandler de sanktioner, som Revisornævnet kan ikende, at der er *"ved mindre alvorlige forseelser fra en revisionsvirksomhed eller revisor ofte ikke tilstrækkeligt behov for at indbringe den pågældende virksomhed eller revisor for Revisornævnet, medmindre der er tale om gentagelsestilfælde. På baggrund heraf er det derfor hensigten at foretage en ændring - sammenholdt med Revisortilsynets hidtidige praksis - vedrørende*

Erhvervsstyrelsens praksis for indbringelse af sager for Revisornævnet. Det er således hensigten, at Erhvervsstyrelsen, der fremtidig forestår kvalitetskontrollen og reaktioner i denne forbindelse, afslutter sager med mindre alvorlige forseelser med en påtale eller et påbud, medmindre der er tale om gentagelsestilfælde. Tilsvarende gør sig gældende for sager, der - uden at være resultat af en kvalitetskontrol - er gjort til genstand for en undersøgelse efter lovens § 37. Praksisændringen har sammenhæng med omlægningen af kvalitetskontrollen, jf. forslagets ... Ved Erhvervsstyrelsens vurdering af, om en forseelse er mindre alvorlig, vil indgå, i hvilket omfang forseelsen kan antages at have eller kunne få betydning for pågældende revisionskundes forhold eller en tredjemandes beslutninger om f.eks. ydelse af kredit eller indgåelse af forretningsmellemværende. Der vil typisk være tale om sager, som hidtil har medført en bøde på op til ca. 25.000 kr. ved nævnet.

Det forudsættes, at Revisornævnet ved klager, der indbringes af andre end Erhvervsstyrelsen, anlægger et tilsvarende vurderingsgrundlag, med hensyn til om en forseelse bør anses som en mindre alvorlig forseelse og således ikke i førstegangstilfælde bør medføre en sanktion i form af en bøde, men alene en advarsel."

Efter princippet i straffelovens § 3 finder Revisornævnet, at indklagedes tilsidesættelse af god revisorskik efter de nu gældende principper for ikendelse af disciplinærstraf ikke kan anses for at være en mindre alvorlig forseelse. Revisornævnet bemærker, at der er tale om et større antal tilsidesættelser af helt centrale krav til indklagede som offentlighedens tillidsrepræsentant og med betydelige værdier involveret. Revisornævnet finder derfor, at indklagede bør idømmes en bøde af betydelig størrelse. Bøden fastsættes derfor i medfør af revisorlovens § 44, stk.1 og tillige efter princippet i straffelovens § 89, til 100.000 kr.

Thi bestemmes:

Indklagede, statsautoriseret revisor A, pålægges en bøde på 100.000 kr.

Kendelsen offentliggøres, jf. revisorlovens § 44, stk. 8.

Revisornævnets kendelse kan indbringes for domstolene. I medfør af revisorlovens § 52 a skal indbringelsen ske senest 4 uger efter, at kendelsen er meddelt den pågældende. Retten kan dog undtagelsesvis tillade, at kendelsen indbringes efter udløbet af fristen, når ansøgning herom indgives inden 6 måneder efter, at kendelsen er meddelt den pågældende.

Henrik Bitsch